

Debesuota, šaltiau.
Saulė teka 7:06, leidžiasi 4:20

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIII

Price: Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Gruodžio-December 9 d., 1971 m.

Kaina 15c

263

SVARBI NATO VALSTYBIŲ KONFERENCIJA

VLIKO PIRMININKO DR. J. K. VALIŪNO KALBA VLIKO SEIME DETROITE

Lietuvos laisvės byla dabartinėje tarptautinėje politikoje

Mūsų ilgalaikė politinė veikla turi remtis faktais, kad sovietai pasirašo sutartį, kad ją sulaužytų. Mūsų pareiga visą laiką rodyti laisvajam pasauliui, kokioje padėtyje yra šiandien pavergtoji Lietuva ir kad ji buvo paversta todėl, kad rusai sulaužė visas sutartis, kurias jie su nepriklausoma Lietuva bei kitais Pabaltijo kraštais buvo pasirašę.

JAV lietuvių padėtis yra išimtinai, palyginus su lietuvių išėvija, gyvenančia kituose kraštuose. JAV lietuvių išėvija yra daugiausia, ir šis kraštas vadovauja Vakarų pasauliui. Šiame krašte mes turime daugiausia galimybių įtaigoti politikus, kelti Lietuvos vardą ir teikti paramą okupuotai Lietuvai. Mes turime suprasti laiko tekė, būti pragmatiški, bet nepasiduoti rusų klaidai, kuri dažniausiai užmaskuota, bet vistik tik vieno tikslo siekianti: mūsų pagelbą okupuotai Lietuvai bei mūsų įtaką, politinę plotnę daromą vakarų valstybėms, eliminuoti.

Mes žinome, jog okupuotoji tėvynė yra daug tyliosios rezistencijos. Ir nepamirškime, jog ji reikalauja laisvam pasaulyje gyvenančių lietuvių vieningumo, pasiaukojimo budrumo. Mes esame viena tauta, nesvarbu, kur jos vaikai šiuo metu bebūtų — okupuotoji Lietuva, Sibiro tremty, ar laisvajame pasaulyje. Mums ne broliai yra tik tie, kurie padeda rusų okupantams žudyti mūsų tautą.

Lietuviai kovoją už nepriklausomybę atstatymą jau nuo 1940 metų. Ta kova pasiekė savo kulminacinį tašką spontanišku visos tautos sukilimu 1941 m. Šis milžiniškas tautos nepriklausomybės troškimo faktas, deja, nepakankamai buvo išryškintas. Mūsų sukilėlių ir partizanų aukos veltui nenuėjo ir neuėmė. Lietuviai dirba, veikia, kur tik jų yra. Sujunkim jėgas, pakilim virš kasdienybės. Alta, JAV LB, santykiai turi būti tokie, kad abi organizacijos visas savo jėgas aukotų tik Lietuvos labui. Nepasiduokim komunistų pinklėms bei mūsų vieningumą ardančioms jėgoms.

Vliko darbas tarptautinėje politinėje plotmėje nesiaurėja, bet plečiasi. Tačiau tai nereiškia, kad jis lengvėja. Didieji pasaulio įvykiai pasaulio veidą keičia ir keis. Vienas svarbiausių uždavinių 1972 metais bus pasirašymas Saugumo Konferencijai. Šis darbas bus vykdomas pilnu rimtumu, ir detalės jau yra aptartos su diplomatinės tarnybos šefu. Kad Saugumo Konferencijos nutarimų išdavoje Baltijos valstybės neatsidurtų dar blogesnėje teisinėje padėtyje negu dabar, Vliko ir visų mūsų uždavins yra kuo stipriau susiorganizuoti ir kuo efektyviau veikti drauge su latviais ir estais. Nixono kelionė Maskvon bus įvykis, kuris turės įtakos visos Europos istorijai. Mūsų įtaigojimas turi būti kaip imanoma didesnis. Jis reikalauja visų mūsų vieningumo ir politinio subrendimo. Mūsų okupuotas kraštas per Brazilinskus, Kudirka, Simokaičius parodė savo nusistatymą okupanto atžvilgiu bei lietuvių troškimą laisvės ir nepriklausomybės. Mes turime atlikti tai, ko okupuotas kraštas iš mūsų laukia.

(Pabaiga)

IŠ VISO PASAULIO

KAIRAS. — Egiptas paskelbė, kad iš miestų prie Suez kanalo: Port Saido, Ismailijos ir Suez išvežamos moterys, rengiantis karo veiksams prieš Izraelį. Paliekamos tik ligoninių tarnautojos. Vėliau bus išvežami ir vyrai, kol iš visų gyventojų toje zonoje liks tik ketvirtadalis.

ČIKAGA. — Demokratų partijos Illinois valstyje vadams nutarus vėl statyti kandidatų į prokurorus Edward Hanrahan, kilo nemažas triukšmas. Prieš jį pasisakė sen. Stevensonas ir kongreso nariai Mikva ir Yates. Hanrahan sukelė daug kritikos su savo byla prieš Juoduosius Panteras.

BONA. — Pirmą "Europos Valstybininko" premiją, kurią įsteigė turtingas Hamburgo biznierių, vokiečių komisija pasiskyrė britų premjerui Heath už jo pastangas įvesti Britaniją į Europos rinką. Premiją sudaro 85,000 dol.

◆ Washington paskelbė, kad Pakistanas prašęs Amerikos karinės paramos, tačiau Amerika atsisakiusi padėti.

◆ Valstybės departamentas vakar pradėjo švelniau kalbėti apie Indijos "agresiją". Sienos peržengimas į Pakistaną buvęs nepateisinamas, tačiau žodžio "agresija" nereikėtų naudoti.

◆ Sudanas paskelbė, kad jo keleivinis lėktuvas su 56 keleiviais dingęs pirmadienį ir iki šiol nebuvo rastas.

◆ Čilėje po savaitgalio neramumų suimta jau 1,600 žmonių.

Amerika nenorinti "praryti" Kanados

OTTAWA. — Kanados premjeras Trudeau labai patenkintas savo pasikalbėjimu su prezidentu Nixonu, kuris garantavęs jam, kad Amerika nenori paversiti Kanados savo kolonija ar savo politikos vykdytoja. Kanada pati turinti susirasti savo tikrą veidą ir politiką.

Kanados opozicija nurodo, kad nežinot Amerikos prezidento žodžių, Amerikos biznio investavimas Kanadoje padidėjo iš 13 bil. dol. 1963 metais iki 22.8 bil. pernykščiais metais. Kanadoje yra visas ketvirtadalis JAV užsienio investicijų.

Sen. Muskie paskelbs kandidatūrą

WASHINGTONAS. — Senatorius Edmund Muskie iš Maine nusisamdė CBS televizijoje 10 minučių sausio 4 d. tarp 7-20 ir 7-30 val. vakare. Jo štabo nariai papasakojo, kad tą dieną sen. Muskie oficialiai paskelbė, kad jis yra kandidatas į prezidento vietą.

Giliosios erdvės tyrimų stotis Pasadenaje. Įvairūs aparatai gauda iš erdvėlaivio Mariner 9 siunčiamus radio bangų signalus. Erdvėlaivio aparatai siunčia žinias apie temperatūrą, spaudimą ir atsiunčia Marso nuotraukų.

INDIJA RAGINA PAKISTANIEČIUS RYTŲ PAKISTANE PADĖTI GINKLUS

KALKUTA. — Indijos kariuomenei užėmus Jessore, Indijos armijos štabo viršininkas gen. Manekshaw paskelbė per radiją atsisaukimą į Pakistaną karininkus ir "jawanus" — karius. Indijos radijas transliuoja šį atsisaukimą kas pusę valandos įvairių kalbomis, kurias naudoja Vakarų Pakistano kariai. "Padėkite ginklus, kol ne per vėlu. Laikas jums baigiasi. Indijos daliniai jus apsupo. Jūsų likimas aiškus. Jūsų pasitraukimas neįmanomas, nes Indijos aviacija ir jūrų laivynas atkirto pasitraukimo kelius. Jums niekas neatsisų pagalbos, nes Rytų Pakistano aviacija sunaikinta".

Toliau indų generolas įspėjo pakistaniečius, kad jiems gresia didesnis pavojus iš bengalų, kurie nekencia pakistaniečių, kurių valdžia bengalus spaudė ir žudė.

"Mukti Bahini ir bengalų laudis, kovojanti už nepriklausomybę, yra pasiruošę jums atkeršyti, todėl jums apsimoka padėti ginklus ir pasiduoti Indijos kariuomenei, kuri žygiuoja pirmyn", sakoma atsisaukime. "Pasiduoti nėra gėda. Kam pražudyti gyvybes? Mes jus traktuosime, kaip kareivius".

JAV: "Indija agresorė"

Aukštas Baltųjų Rūmų valdininkas pareiškė spaudai, jog Amerika laiko Indiją agresore todėl, kad Indija nieko neatsakė į septynis Amerikos pasiūlymus išspręsti klausimą taikiai. Amerika buvo išsiderėjusi iš Pakistano politinių nuolaidų, tačiau Indija nelaukė politinio sprendimo ir, ignoruodama prezidento Nixono laiškus, pradėjo karo veiksmus.

Indija skelbia, kad jos jėgos yra apie 30 mylių nuo Rytų Pakistano sostinės Daccos, tačiau pripažįsta, kad Pakistano daliniai įsibrovė į svarbią Kašmiro provinciją ir vis žygiuoja į priekį. Indija turėjusi pasitraukti Chamb rajone į kitas pozicijas. Pakistanas prezidentas paskyrė premjeru Rytų Pakistano Murul Amin, 77 m. Jis bengalų buvo išrinktas į Pakistaną centrinį parlamentą. Jo pavaduotoju yra Zulfikar Bhutto, kartu einas užsienio reikalų ministerio pareigas.

J. T. rekomendacija

Jungtinių Tautų asamblėja priėmė rezoliuciją raginančią Indiją ir Pakistaną tuoj skelbti paliaubas ir atitraukti kariuomenę. Indija tvirtina, kad Generalinės Asamblėjos rezoliucija yra tik rekomendacija, ne įsakymas. Karo klausimu JT toliau vyksta debatai. Visi atstovai gali kalbėti iki 10 min.

Indija praneša sunaikinus 166 Pakistano tankus, iš jų 22 rytų fronte. Indija netekusi 22 tankų. Tolimesnis Indijos žygis Rytų Pakistane priklausys nuo armijos inžinerijos dalinių sugebėjimų ir nuo tiekimo. Karuomenė teks peržengti daug upių, kurių tiltai pakistaniečių susprogdinti.

Bijoma skerdynių

Neabejojama, kad Indija laimės Rytų Pakistano kovas. Tačiau čia gali prasidėti naujos skerdynės. Tarp bengalų gyvena apie pusantro milijono bharų, kurie yra etniškai skirtingi, višada rėmę centrinės Pakistano valdžios politiką. Kada britai padalino savo imperiją į dvi dalis religiniais pagrindais, musulmoniškaje Pakistanė buvo likę 6 milijonai hindu tikėjimo žmonių, o Indijos pusėje liko 7 mil. musulmonų. Pirmais 1947 metais skerdynėse žuvo apie milijonas žmonių. Kiti išbėgo pas savuosius. Religinis ir etnis fanatizmas kontinente yra dar labai gyvas. Skerdynės yra, tarum, Azijos tipo gimdymų kontrolė.

Brazilų prezidentas Baltuose Rūmuose

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas antradienį priėmė Brazilijos prezidentą Emilio Medici ir aptarė su juo visą eilę klausimų. Šiandien gen. Medici išskrenda namo.

Baltieji Rūmai paskelbė, kad prezidentas painformavo Medici apie savo numatomas keliones į Pekiną ir į Maskvą. Buvo paliesti Amerikos žūklės prie Brazilijos krantų klausimai, kavos eksporto susitarimas ir įvairūs hemisferos bei pasaulinės politikos klausimai.

Brazilijos prezidentas Medici yra pastatytas kariuomenės, tačiau jis Brazilijoje yra populiariausias už kitus karinius diktatorius. Jo ekonominės reformos, viešieji darbai davė impulsą ekonominiams augimui ir užsienio kapitalo investavimui. Brazilija yra stipriausia ir didžiausia P. Amerikos valstybė.

PHENOMPENHAS. — Kambodijos kariuomenė vėl pralaimėjo mūšį šiaurės vakaruose nuo sostinės. Komunistų jėgos pamažu artėja Phenompenho link.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Indija paskelbė, kad Rytų Pakistano miestas Comilla, svarbus karinis centras ir geležinkelio mazgas, buvo užimtas jos kariuomenės. Pakistaniečiai netvarkingai pasitraukė Daccos link. Dacoeje bengalai sprogdina fabrikus ir kariuomenei svarbius pastatus.

◆ Sen. Kennedy ir sen. Ribicoff pasiūlė rezoliuciją senatė, kuris ragintų prezidentą spausti Britaniją išvežti iš šiaurinės Airijos kareivius. Belfastas buvo nušautas savisaugos dalinių kareivius.

◆ Saigono vyriausybė planuoja švenčių progą paleisti apie 3,000 komunistų karo belaisvių. Kalėdų progą paskelbtos karo paliaubos, kurios bus pakartotos vasario mėn. budistų Naujų metų progą.

◆ Frank Savickas demokratų sąrašo kandidatuos į Illinois valstijos senatą. Atstovas Madigan kandiduoja į atstovų rūmus.

Komunistai bijo svečių iš Vakarų

BONA. — Vakarų Vokietija pripažįsta, kad derybos su komunistinėmis Rytų Vokietijos atstovais dėl Vakarų Berlyno gyventojų laisvo važinėjimo į Rytų Vokietiją, įstrigo. Komunistai yra susirūpinę, kad tūkstančiai vakariečių, atvykę į Rytų Berlyną, gali pastatyti į sunkumų miesto aptarnavimą, judėjimą, o ypač gali pakenkti Rytų Berlyno gyventojų moralei. Jie nenori parodyti savo gyventojams turtingų, gražių pasipuošusių, pilnomis kišenėmis pinigų, automobiliais važinėjančių vakarų gyventojų.

Perono žmonos vizitas Argentinoje

BUENOS AIRES. — Argentinoje lankosi iš Ispanijos atvykusį egziliuotą gyvenančio buvusio Argentinos diktatoriaus Juan Perono žmona Martinez. Sakoma, kad ji bando suderinti suskilusios peronistų partijos vadų nuomones.

Ponia Martinez de Peron yra 39 metų, buvusi kabareto šokėja, susitikusi savo vyrą Panamoje jau po jo nuvertimo Argentinoje. Ji yra jau trečia Perono žmona. Jos 76 metų vyras vis dar tikisi sugrįžti į Argentinos politiką, ypač, kada karinė valdžia paskelbė sugrąžinti į Argentiną demokratinius rinkimus 1973 m.

NATO EUROPOS VALSTYBĖS NUTARĖ STIPRINTI SAVO GYNYBOS JĖGAS

BRUSELIS. — Šiandien Belgijoje prasideda 10-ties NATO valstybių ministerių konferencija, kuri tęsis tris dienas. Konferencijos išvakarėse Europos NATO narės Britanija, V. Vokietija, Italija ir kt. paskelbė, kad jos numato padidinti savo karines išlaidas ateinančių metų biudžete dar 1 milijonų dolerių, kad Amerika neprieikštų, kad Europos valstybės nesirūpina savo gynyba. Britanijos gynybos ministeris lordas Carrington, paskelbdamas šį nutarimą, pridėjo, kad, priešingai Amerikos kongrese ir spaudoje pasirodantiems mintims, jog Amerika viena laiko visą NATO frontą, Europos valstybių jėgos sudaro NATO jėgose 90% pėstininkų, 75% karo aviacijos ir 80% karo laivyno, esančio NATO karinėje organizacijoje.

Libija kersija britams už salas

BEIRUTAS. — Libijos karinė valdžia paskelbė, kad ji nacionalizuoja visus British Petroleum bendrovės turtus Libijoje, o be to, atsiima savo indėlius, laikomus Britanijos bankuose. Taip daroma todėl, sako Libijos valdžia, kad Britanija leido Iranui užimti tris nedideles arabų salas Persijos įlankoje.

Britų žibalo interesai Libijoje siekia apie 100 milijonų dolerių. Kiek Libija laikė britų bankuose pinigų, neskelbiama, tačiau Libijos atsargos Britanijos ir Šveicarijos bankuose galėjo siekti 2 milijonus dol.

Arabų valstybės kaltina Britaniją, kad ji netesėjo savo pažadą ginti tris salas: Abu Musa, Didįjį Tunbą ir Mažąjį Tunbą. Britų sutarčiai su tų salų valdovais, Persijos įlankos šėkais, baigiantis, Irano marinai išsikėlė visose trijose salose. Abu Musa saloje 12 policininkų gynėsi. Jie nušovė tris Irano karinius, jų tarpe viena jūrų laivyno karininką. Žuvo keturi salos gyventojai ir 6 buvo sužeisti.

Abu Musa turi 8,000 gyventojų, Didysis Tunbas — 200 gyventojų ir daug nuodingų gyvulių, o Mažajame Tunbe gyventojų visai nėra. Tos salos dominuoja įvažiavimą į Persijos įlanką. Visi žibalo laivai praplaukia pro tas salas. Irakas, nutraukęs su Iranu ir su Britanija diplomatinis ryšius, paskelbė statysiąs naują žibalo vamzdžių liniją iš Persijos įlankos į Viduržemio jūros Sirijos uostą, kad tik nereikėtų plaukti pro Irano užimtas salas.

Nustatė Concorde lėktuvo kainas

PARYŽIUS. — Britanijos ir Prancūzijos civilinės aviacijos ministrai susitiko Paryžiuje ir nustatė naujo keleivinio lėktuvo Concorde kainas. Greit prasidės derybos su 16-ka keleivinių oro linijų bendrovių, kurios pareiškė norą įsigyti šiu lėktuvų. Dar nežinia, ar Amerikoje tiems lėktuvams bus leidžiama nutūpti, nes jie kelia didelį triukšmą ir supersoninius sprogdinėjimus ore. Prancūzijos ministras Chamant pagrasino, kad Amerikai uždraudus Concorde lėktuvams nusileisti Amerikos aerodromuose, Prancūzija ir Britanija griebtųsi panašių draudimų Amerikos lėktuvų atžvilgiu.

Prancūzijos prezidentas Pompidou, pademonstruodamas savo pasitikėjimą nauju lėktuvu, kartą jau skrido. Šį sekma-

Europos NATO valstybės numato ateinančiais metais parūpinti šių naujų ginklų: armija gaus 1,100 tankų, 300 judančių artilerijos pabūklų, 700 prieš-tankinių pabūklų, 600 šarvuotųjų ir šarvuotų sunkvežimių. Jūros laivynas gaus: du raketinius naikintuvus, penkis naikintuvus ir fregatas, tris atominius povandeninius laivus, 10 kitų pov. laivų, 27 jūrų patruliavimo lėktuvus, 25 kovai prieš povandeninius laivus helikopterus, 8 tankų iškėlimo laivus ir 4 raketinių ginklų patruliavimo laivus. Aviacija gaus 400 naujų, modernių lėktuvų, 50 sunkių transporto lėktuvų, 200 kariuomenei perkelti helikopterų ir 450 prieš-lėktuvinių pabūklų.

Nato ministeriai svarstys ir kariuomenės sumažinimo klausimus. Juos palietė ir sovietų kompartijos vad. Brežnevas savo kalboje Lenkijos komunistų kongrese. Jis ragino imtis praktiškų žygių mažinti kariuomenę ir šaukti Europos saugumo konferenciją. Kariuomenės sumažinimas abiejose blokuose prisidėtų prie politinio klimato sušvelninimo. Brežnevas kartu įspėjo, kad "Europoje dar stiprios reakcionierių, militaristų ir kersytojų jėgos".

Kašmiras - senas Pakistano tikslas

RAWALPINDI. — Kašmiras ir Jamu yra svarbiausias Pakistano puolimo šlaim kare tikslas. Kašmiras turi 86,024 kv. mylių plotą ir turi sienas su Kinijos Sinkiang provincija, su Afganistanu, su Tibetu ir su Pakistanu. Kašmire yra daug kalnų, miškų ir pats Kašmiro slėnis, kurio teka Indus upė, yra labai derlingas.

Pakistanas jau trečią kartą siekia atimti iš Indijos Kašmirą, nes čia gyvena daug musulmonų. Iš 3.9 mil. gyventojų, 85% yra musulmonai, kiti — hindu tikėjimo. Britai pradėjo Kašmirą valdyti 1849 m. Padalinus Indijos imperiją į dvi dalis: Indiją ir Pakistaną, abi valstybės ėmė kariauti dėl Kašmiro. Karas tęsėsi iki 1949 m. Buvo paskelbtos paliaubos ir Jungtinių Tautų spaudė praversti plebisaitą, bet neįvyko. Turtinčiausia Kašmiro dalį okpavo Indija, apie du trečdalius visos provincijos. Kitas karas vėl kilo 1965 m. Jis baigėsi Taškento deklaracija ir paliaubomis. Buvo žadėta Kašmiro klausimą spręsti ateityje, tačiau jokių derybų dėl jo nebuvo.

dienį jis skrido Concorde lėktuvo prototipą į Azorų salas, kur jis susitiks su prezidentu Nixonu.

Lietuviai skiriamas aukštoms pareigoms

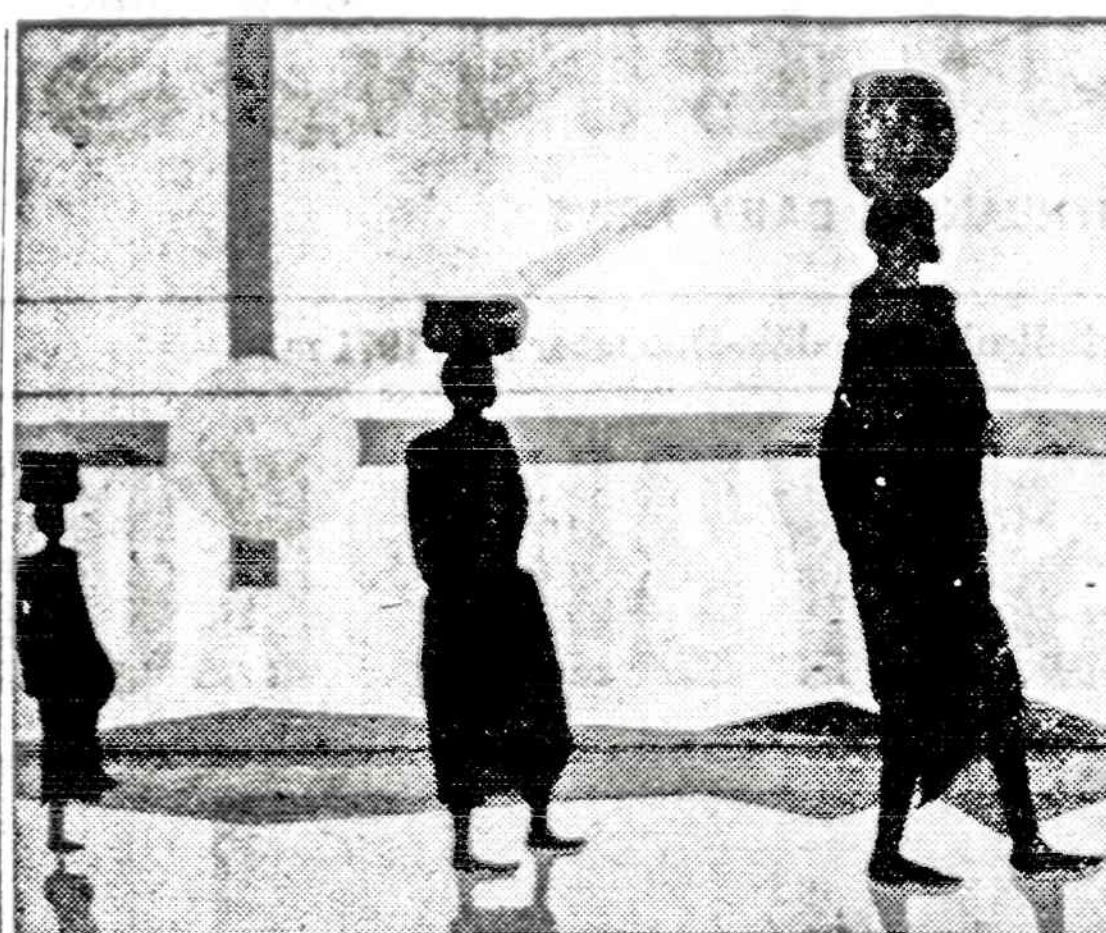
CLEVELAND, O. — Paskutinieji Clevelando mero rinkimai pasiūlyė savotišką staigmeną ir netikėtą laimėjimą. Viena me didesnių šio krašto miestų, kur absoliučią gyventojų daugumą sudaro demokratų partijos žmonės, o virš 40% miesto gyventojų yra juodos spalvos, mero rinkimus ir dar gan didelę persvara laimėjo respublikonas Ralph Perk, nugalėdamas demokratų kandidatą Carney ir negrų daugumos labai aktyviai remiamą Pinkney. Šie rinkimai liko atmintiną dar ir dėl to, kad tiek demokratų kandidatas, tiek juodųjų Pinkney be vietos didžiosios spaudos paramos ir propagandos savo rinkiminių kompanijų galėjo paremti kiekvienas apie 200,000 dolerių kapitalu, o tuo tarpu R. Perk visai kompanijai išleido vos 600 dol. Tuo atžvilgiu šie rinkimai ir jų laimėtojas patraukė ir viso krašto politikų dėmesį, nes palaužė jau veik visuotinai priimtą taisyklę, kad šiuo metu nėra įmanoma laimėti bet kokių rinkimų, jeigu kandidatas negali disponuoti milijoninėmis pinigų sumomis.

Ralph Perką išrinko vidutinis Clevelando miesto gyventojas, kuriam jau pradeda galutinai nusibosti tuščia, brangi, pra-

banginga ir triukšminga politinė propaganda, kuriam iki gyvo kaulo įkyrėjo partinės kombinacijos, politikų kalkuliacijos bei vis didėjanti rasinė neapykan-ta, ir kuris ieško ramios gyvenamosios aplinkos kasdienybės, asmeninio saugumo ir sąžiningumo tvarkant jo kantriai mokamus mokesčius.

Žinoma, taip pat netenka abejoti, kad R. Perką laimėjimą labai daug nulėmė ir šio miesto tautinės (etninės) grupės, kurios jau nuo seno yra gausiai Clevelande įsitvirtinusios ir daugelis jų yra palyginamai gerai ir vieningai organizuotos. R. Perk, pats būdamas čekų kilmės, visą laiką palaikė labai glaudžius ir artimus ryšius su visomis tautinėmis grupėmis jų organizacijomis ir atskirais veikėjais. Ypač jis artimai susidraugavo su lietuviais, aktyviai dalyvaudamas ne tik visuose viešuose lietuvių parengimuose, bet nevengdamas atsilankyti ir į privačius pobūvius bei atskirų lietuvių šeimynines šventes. Tad naujojo Clevelando mero Ralph Perk asmenyje lietuvių išsigijo labai nuosirdų savo draugą aukštos politinės pareigose.

Šiomis dienomis Clevelando di-džioji spauda paskelbė, kad at-sakingoms ir aukštoms miesto

Negrų meninkai CORE organizacijoje sukūrė savotišką kaledinių kortelių. Kairėje i Betliejų žygijoje Trys Karaliai, modernistinė žvaigždė fone rodant jėms kelią. Dešinėje — juoda Kongo Marija su kūdikiu.

nuosavybių (utilities) direkto-rius pareigoms savo kabinete naujas meras yra parinkęs jauną lietuvių inžinierių Raimundą Ku-dukį.

Inž. Kudukis yra jaunosios lie-tuvių kartos atstovas, aukštuo-sius mokslus baigęs jau čia Ame-rikoje. Dirbdamas keliose di-džiulėse įmonėse, inž. R. Kudu-kis atsižymėjo kaip vandens ir oro valymo specialistas bei ga-bus administratorius ir geras darbo organizatorius.

R. Kudukis yra aktyvus lietu-vių visuomenės veikėjas, sukūręs lietuvišką seimą. Nuo pat studentavimo laikų yra aktyviai įsijungęs į eilę bendrinių lietu-viškų organizacijų veiklą ir ke-lioms jų vadovavo. Prieš kelis metus jis buvo Amerikos Lie-tuvių Tarybos Clevelando sky-riaus pirmininkas.

Šalia lietuviškos veiklos R. Kudukis taip pat sugebėjo ak-

tyviai įsijungti ir į šio krašto politinį gyvenimą, dalyvaudamas respublikonų partijoje. Šiuo me-tu jis yra ir senatoriaus Saxbe patarėjas — konsultantas Cle-velande.

Inž. Raimundo Kudukio pasky-rimas į Clevelando miesto me-ro kabinetą direktoriumi vieno iš svarbiausių departamentų, yra, berods, aukščiausias pasky-rimas, kokį bet kada Clevelan-de lietuvis yra turėjęs.

Tad visi Clevelando lietuvių džiaugiasi ir didžiuojasi šiuo sa-vo jauno ir aktingo tautiečio lai-mėjimu ir, linkėdami jam sėk-mės naujose ir svarbiose parei-gose, tiki, kad tinkamas šių pa-reigų atlikimas ir jauna inici-atyva ne tik pagerins Clevelan-do miesto gyventojų gyvenimo sąlygas, bet ir atvers artimoje ateityje R. Kudukiui dar plates-nius horizontus šio krašto poli-tiniame gyvenime. J. Dgl.

vienos šeimos nuotakoje, o ben-druomenei liko virš \$70 pelno.

Trumpos žinutės

Jau kelintas mėnuo, kaip Win-nipego General Hospital guli winnipegietis Juozas Mikalauskas, kurį ištiko staigus paraly-zius. Nebevaldo pusės kūno.

J. Mikalauskas Winnipege tu-ri duonos kepyklą, kuri savo kli-entus aprūpindavo skania lietu-viška duona. Winnipego lietuviai šį nelaimingą įvykį labai apgai-lestauja.

— Apie porą savačių ligoni-nėje išgulėjo V. Šmaizienė, kuri po beviltiškos operacijos sugrą-

žinta į namus. Daktarai nusta-tė, kad viduriuose įsigalėjusi piktybinė liga. V. Šmaizienė gy-vai reikšėsi lietuviškoje veiklo-je ir nemažai rašinėjo į laikraš-čius.

— Š. m. lapkričio 20 d. (šešt.), lietuvių parapijos salėje Mečys Sarauskas atšventė savo 60-ties metų sukaktuvę. Ta proga bu-vo suruošta vakarienė, į kurią at-silankė jo geri draugai bei pa-žįstami. Sukakties proga įteik-ta nemažai dovanų.

K. Strikaitis

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI NAUJIEŅOSE. — TURĖ GERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrista, 582 pusl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrista, 464 pusl.	\$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įristas, 431 pusl.	\$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. įrista — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 pusl., įrista — \$3.00, minkštai viršeliais	\$2.00
Dr. K. Grinys, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrista, 416 p.	\$5.50
Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 250 pusl.	\$3.00
P. Liūdžiūnas, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 pusl.	\$1.00
S. Michelisnas, LIETUVIŲ IŠEIVŲ AMERIKOJE, 297 p. įrista — \$5.00, minkštai viršeliais	\$4.00
Dr. V. Šruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrista 988 pusl., dabar tik	\$10.00

NAUJIEŅOS

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

Jau atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kietais viršeliais \$10.00, minkštai \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istori-jos Draugija.

Knygoje aprašytas pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografi-jos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamanisčių ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, ban-kai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiusti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijungs kiekvieną, kas jį atsimeina ir pa-žinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdas gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių švie-siuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Ame-rikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIEŲ" ADMINISTRACIJOJE

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietu-vių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Liudas Dovydenas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymus duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gliuoda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendra darbuotojų ir tautos su sovietais sukeltų mitų miglose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gliuoda, AGONIJA. Romanas, 408 psl., kaina 5 dol. Ap-rašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos na-rių elgesys tragikoje dienos.

Stefanija Rūkienė, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsi-minimai, parašyti ramiu, klasišku stiliumi apie sunkią pavergto lietu-vio dalį. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausiems garsiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kai-nuoja 6 dol.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie-điant Lietuvą, begima nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyk-lose, Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Mūsų tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs pesikiškas komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDZIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose. Druskininkuose, Kaune, Naudaknuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vazdūs aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietu-vą įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINOS UŽDANGOS. Au-toriaus pastabumų neapgauna inturisto ir agitpropos propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVE SAVO LAISKUOSE 1944-54 m. 43 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išeivių kultu-rinį gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juo-kingi. Pasijaukime visi, skaitydami Krizo Pieperio 77 ANEKDOTŲ. 52 psl., \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIEŅOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar pinigine perlaida

WINNIPEG, MAN.

Lietuvos kariuomenės sukaktis

Praeito lapkričio 27 d. (šešta-dien), lietuvių parapijos salė-je įvyko Lietuvos kariuomenės 53-jų metų sukakties prisimi-nimas. Kaip jau žinome, lapkri-čio 23-jį diena yra Lietuvos ka-riuomenės gimtadienis, nes 1918 m. lapkričio 23 d. buvo išleis-tas pirmas įsakymas Lietuvos kariuomenei. Lapkričio 23 Lie-tuvos atsikūrimo dieną minėjom Lietuvoje, tad tą pačią dieną mi-nime ir atsidūrė svetur.

KLB-nės Valdyba Winnipege šiais metais minėjimo progra-mą pravedė trumpai, bet skonin-gai. Nebuvo daug kalbų, o ku-riuos ir buvo, tai labai trumpos ir su tam tikru saiku.

I minėjimą žmonių susirinko neperdaugiausia, o gal nebuvo nė pilnai šimto. Tad gal ne be rei-kało šventėje dalyvavęs Kana-dos kariuomenės majoras R. V. Paukštaitis užklausė: "Argi Winnipege tik tiek lietuvių te-turite?". Taigi, gal trūko dides-nės reklamos, gal į laikraščius truputį pavėluotai pranešimai pasiūst, gal reikėjo atskirus pa-kvietimus rašyti, o gal bažny-čioje vien tik pranešimo nepa-kanka? Pagaliau, kas čia gali ir žinoti visus trūkumus. Bet

kas norėjo ir turėjo gerus no-rus, tas atėjo.

Prie įėjimo rinko aukas V. Stankevičius ir K. Strikaitis. Va-kare 8 val., prasidėjo programa. Minėjimą atidarė v-bos p-kas V. Januška. Po savo trumpos įžan-ginės kalbos susirinkusius pa-kvietė minutei atsistoti, pagerbi-ti už Lietuvos laisvę žuvusius karius ir partizanus. Po to, vyrų choras padainavo "Žygis į Vil-nių" ir "Eina garsas", o jauni-mas pašoko du tautinius šokus. Buvęs Lietuvos kariuomenės sa-vanoris-kūrėjas Povilas Liauke-vičius pakviečiamas pagrindinei kalbai.

Liaukevičius savo kalboje nu-švietė anų laikų sunkias kovas atkuriant nepriklausomą Lietu-vą. Ypatingai taikliai į savo kal-bą įjungė okupantų teisme pa-sakytus Simo Kudirkos žodžius: "Aš nelaikau savęs kaltu, ka-dangi aš neišdaviau savo tėvy-nės Lietuvos. O Rusijos, šian-dien vadinamos Sovietų Sąjun-gos, aš nelaikau savo tėvyne. Prašau nepersekioti mano moti-nos, žmonos ir vaikų"... Ir... "Aš prašau suteikti mano tėvynei Lietuvai nepriklausomybę"... Šie žodžiai ypatingai sujau-

Anglijoj kasmet įvyksta senų automobilių lenktynės iš Londono į Brightoną, 53 mylias. Paveikslė matomas 1903 metų prancūzų De Dion Bouton automobilis.

You can't live on love forever.

Okay, you're young. You've got all the love in the world and you're doing your best to live on it. Retirement? That's for when you're old, right?

It's for when you're old if you can afford it.

The kind of retirement you're after isn't the typical rocking-away-on-the-front-porch variety. You probably picture yourself taking extended vacations, pursuing hobbies, or buying that forty acres and living off the land. Pipe dreams? Not if you prepare now.

There's an easy, painless way to make your retirement dreams a reality. Join the Payroll Savings Plan where you work. That way, an amount you specify will be set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's an easy way to save.

And now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds—for E Bonds, 5½% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra ½%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Now is the time to start saving. Money's a nice thing to have while you're living on love forever.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. They may be deferred until redemption. And always remember: Bonds are a good way to save.

Take stock in America. Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIEŅOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KUR SENŲJŲ LIETUVIŲ GYVENTA

XIV

(Tęsinys)

Briedžių Gėrykla – Mahanoy City

Mahanojaus vardo kilmė ir prasmė

William Penn, britų lordas, kuriam praskolinos Didžiosios Britanijos karalius Karolis II 1681 metais Šiaurės Amerikoje prie Delaware opės atidavė didžiulius plotus žemės, tuose plotuose įsteigė Pensilvanijos koloniją ir pirkdamas iš indėnų žemės daugumą vietovardžių paliko nepakeistų.

"Mahanoy" yra iškraipytas Delaware indėnų vardas, kuriuo jie vadino Mahanoy kalną ir Mahanoy upelį. Originalus vardas buvo "Maghony"; ("briedžių gėrykla"); taip jis užrašytas pirkimo akte (deed), surašytame 1749 m. rugsėjo 22 d., kuriuo šešių (indėnų) Tautų ir Delaware, Shawnee ir Shomokin indėnų genčių atstovai didelių žemių trakatą padavė Pennui už 500 svarų "tikrų" Pensilvanijos pinigų.

Pirmieji kolonistai šį miestelį buvo pavadinę "Brunswick", tačiau 1863 metais Mahanoy City vardas buvo oficialiai patvirtintas.

Kiek lietuviai vyskupui sukrovė turto

Bene kiekviena pirmųjų lietuvių ateivių kolonija prasidėjo savo parapijos steigimu ir savos lietuviškos bažnyčios statymu, tikint joje rasti užuovėją savo lietuviškam identiskumui išlaikyti.

Pirmieji lietuviai i Mahanoy City atvyko 1874 metais ir kai tik jų skaičius kiek padidėjo susiorganizavo savo šv. Juozapo vardo draugija, kurios įstatuose iršė, kad jos tikslas yra įsteigti lietuvišką parapiją, o jei tai parapija pakrikty, tai jos pinigai turi būti atiduoti lietuviškai bažnyčiai, kur tokia bebūtų, o jei tokios bažnyčios visai nebūtų, tai atiduoti lietuviškai draugijai. Tačiau atiduoti nereikėjo niekam, nes, pagalau gavę iš Philadelphia arkivyskupo Ryan lietuvi kunigą Abromaitį ir susiorganizavę lietuvišką parapiją ir už \$3,600 nu-pirkę sklypą 1888 m. rugsėjo 30 d. pradėjo statyti to paties (šv.

Mahanoy City Lietuvių katalikų šv. Juozapo parapijos bažnyčia.

Juozapo) vardo bažnyčia.

Apie tą Mahanojaus lietuvių šv. Juozapo bažnyčią viename Mahanojaus laikraščio "The Record-American" 1963 m. rugpjūčio 30 d. šio miesto šimto metų jubiliejaus leidinyje straipsnyje "St. Joseph's Lithuanian" be kt. parašyta:

Pirmieji lietuviai gyventojai atvyko į šią bendruomenę tarp 1873 ir 1876 metų dirbti kasyklose. 1884 metais kun. Fr. Le-markevičius aptarnavo šią grupę, kuri pamaldas laikė Gormano salėje prie Linden ir Market gatvių.

Kun. Petras Abromaitis buvo paskirtas suorganizuoti šiai grupei parapiją. Paskyrimą jis gavo 1888 metais ir savo darbą tuojau pradėjo.

Kertinį akmenį bažnyčiai padėjo arkivyskupas P. J. Ryan 1888 m. rugsėjo 30 d. Pastatas nebuvo baigtas iki 1893 metų birželio mėn., kuomet buvo pašventintas su atitinkamomis ceremonijomis. Klebonija buvo pradėta statyti 1893 m. baigta sekančiais metais.

Kun. S. Pautienius pradėjo klebonauti 1894 m. birželio mėn. 1 d. ir jam klebonaujant buvo pastatyta parapijos mokykla. Tėvas Abromaitis grįžo į šią parapiją 1910 m., kurį vėl pakeitė Pautienius 1911 metais. Jo pasekėjai buvo kunigai V. Daris, Henry Valaitis, P. Augustaitis ir dabartinis klebonas P. C. Česna, pradėjęs klebonauti 1920 m. gegužės 1 d.

Tos bažnyčios pastatymas neturtingiems anglakasiams kaštavo \$40,000. Kitais metais kun. Abromaitis iškeltas, jo vieton atkeltas kun. Pautienius prie pat bažnyčios už \$6,000 pastatė mūrinę kleboniją ir \$15,000 kaštavusią parapijinę mokyklą, o po Pautieniaus atkeltas kun. Česna, toje mokykloje mokytojavusioms vienuolėms pranciškonėms iš Pittsburgho pastatė už \$30,000 vienuolyną. Nėgana to, Mahanojaus lietuviai įsigijo net dvi kapines, vienas 1888, kitas 1918 metais. Visą šį lietuvių turta klebonas Abromaitis užrašė airiui vyskupui, dėl ko prasidėjo vaidai ir bylos, kas paaiškina, dėlko kun. Abromaitis ir kun. Pautienius kartkartėmis buvo kaitaliojami.

Bylos, kurias lietuviai pralošė iš minėtojo "The Record-Ame-

rican" jubiliejiname leidinyje straipsnio galima suprasti, kad tatau sukėlė karštą bylą tarp parapijonų ir arkivyskupo (kurs Romos kanonais pasiremdamas šias nuosavybes savinasi, o lietuviai nenorėjo atiduoti). Pažodžiui parašyta, kad "nemaža ne-susipratimų įvyko dėl to, kas turėjo (tas nuosavybes) valdyti ir dėl kai kurių neišskumų, kas yra tų nuosavybių savininkas bei kam priklauso i jas teisi-sė (title)". Dėl viso to ir pa-rapijos mokykla nebuvo atidaryta iki 1925 metų. Iki to lai-ko civiliniai teismai visus klau-simus išsprendė ir bažnyčios teisei (title) i nuosavybę ir ad-ministravimą pripažino... O štai kaip dr. Kučas Liet. Enciklope-dijoje trumpai — drūtai paaiš-kina:

"Kilus vaidams kun. Pautie-nius išsikėlė kitur, šeimininga-vo komitetas, keitėsi vienas po kitam klebonai, o tuščia mokyk-la jau pradėjo irti. Tik klebo-nas, kun. Pijus Česna, atkeltas čia 1920, sugebėjo tuos vaidus baigti. Tam reikėjo keletos me-tų vaidų, kol vyr. Pensilvanijos teismas 1923 nusprendė, kad pa-rapija turi pagal Bažnyčios tei-sės valdyti klebonas, o ne ko-mitetas!" (b. d.)

Laiškai iš Lietuvos

Mano kaimynė gavo iš savo sesers laišką, datuotą 1971. X. 4. Turinys gana įdomus. Se-suo likusi okupuotoje Lietuvoje. Turėjo gražų ūkėlį Aukštai-tijoje. Bolševikai ūkėlį atėmė, motyvuodami, kad reikia ties-ti naują kelią. Laiško rašytoja perkėlė i vietovę apie 30 kilo-metrų nuo Vilniaus. Štai ką rašo sesuo seseriai:

"Miela sesute, Jūsų laišką gavome, širdin-gai dėkojame už Jūsų visas mums pasiūstas dovanėles. Bet mes, kuo Jums atsilyginsi-me? Nieko negalim, kaip tik už Jus pasimelsti. Nors pas-mulas maldas nori išgyvendinti, bet senieji vis savo laikosi... Jaunieji auginami pagal Leni-no nurodymus. Tai jie taip ir auga. Jei kas nepatiko, pasi-doro bastūnais ir savizudžiais. Pirmą pagalbą būna: kartis, peilis, nuodai. Nieko nėra, nieko nebijo.

Zinoma, tiems senesniems žmonėms sunkiau prirasti prie naujų papročių. Čia viskas eina pagal "moksą". O kai pa-galvoji, tai tikras siaubas, kad žmogus mažiau vertinamas, kaip gyvulys. Bet kitaip ir ne-gali būti. Valdžia tvarko ir nieko negali sutvarkyti, nes viską daro degtinė.

Bučiuoju Jus brangieji Jūsų sesuo"

help your
HEART FUND
help your HEART

Susirinkimai bus darbingi

1971 m. lapkričio mėn. 30 d. i Lietuvių Filatelistų Draugi-jos "Lietuva" metinį susirin-kimą Jaunimo Centre sugūžė-jo gausus burys draugijos na-rių ir svečių.

Pranešimą apie draugijos veiklą padarė pirmininkas J. Žygas. Pasitraukus ilgamečiui draugijos biuletenio redaktoriui E. Petrauskui iš redakto-rius pareigų, biuletenio re-dagavimą bei leidimą laikinai tvarkys draugijos valdyba, o E. Petrauskui už jo ilgametį darbą ir trūsą redaguojan-t biuletenį ir aktyviai dalyvau-jant draugijos veikloje valdy-ba ir susirinkimas nuosirdžiai dėkojo.

Filatelistų Draugija "Lietu-va" buvo įsteigta 1946 m. spalio mėn. 20 d., vienas iš jos steigėjų ir organizatorių buvo Ignas Sakalas, kuris ir šiandien dar aktyviai reiškiiasi lietuvių filatelistų veikloje. Tad draugija šiemet švenčia 25 metų savo veiklos jubiliejų. Bal-zeko Lietuvių Kultūros Muzie-jus 1972 m. vasario mėnesį skiria lietuvių filatelistų drau-gijos 25 metų veiklai paminėti. Draugija nutarė rengti 25 me-tų savo veiklos apžvalgę pa-rodą. Ji bus sekanti apimties: Lietuvos pašto ženklų re-prezentacinis rinkinys, kurį draugija parengė ir skiria Lai-vai Lietuvai, draugijos leidi-niai, vokai, etiketės, foto nu-traukos, įdomesni laišakai ir kita istorinė su draugijos veik-la susijusi medžiaga.

L. Kairys painformavo susi-erinkimą, kad š. m. gruodžio mėn pabaigoje pasirodys Lie-tuvos pašto ženklų albumo an-tras dalis, o R. Lapas pranešė, kad baigiamas spausdinti Lie-tuvos žymiųjų ženklų katalo-gas.

I draugijos valdybą vienbal-siai perrinkti:

Pirmininkas Juozas Žygas, Vicepirmininkas St. Ivanaus-kas, Iždin. Viktoras Lesniauskas, Sekretorius Vincas Urbonas, Jaunimo Centro Statybos Fondui draugija nutarė paskir-ti \$25.00

I draugijos susirinkimą iš Rochester, N. Y. atsilankė veik-lus filatelistas Vladas Keiba, kuris savo žodyje linkėdamas

draugijai sekmes, pabrėžė, kad gyvendamas Jungtinėse Amerikos Valstybėse 20 metų negalėjo atlikti savo pareigų — lankyti d-jos susirinkimus, nes gyvenęs Rochesteryje. Atvy-ko Chicago i Teatro Festiva-lį ir po jo turėjęs grįžti. Pa-skaite "Drauge" žinią, kad

lapkričio mėn. 30 d. bus lietuvių filatelistų draugijos susirinki-mas, tad ir pasilikęs Chicagoje porai dienų, kad atlikti šią pareigą. Pasekimę ir mes Chicagoje gyvenę lietuviai filatelistai, mūsų nario Vlado Keibos pa-vyzdžiu, tad mūsų susirinki-mai bus gausūs ir darbingi.

Vincas Urbonas

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

5%

Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga. Kaina \$1.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis pa-ruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne-tolimą Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiau-siai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užti i "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, pridėdant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knygą pasiųsime.

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 pusl. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

Dr. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrašta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

GEROS DOVANOS

Šios knygos parduodamos dabar "Naujienose" su didelėmis nuolaidomis:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. \$3.00
Kitais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00
Minkštai viršeliais tik \$1.50

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTĄ KULTŪRĄ — ŽIAURŲ ŽMONĖS. Kelionės po Europą išplūdiai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsilykus čekį arba money order.

NAUJIENOS,

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$6.00
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	vienam mėnesiui	\$2.00
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	Kanadoje:	
Dienraščio kainos:	metams	\$22.00
Chicagoje ir priemiestuose	pusei metų	\$12.00
metams	vienam mėnesiui	\$3.00
trims mėnesiams	Užsieniuose:	
vienam mėnesiui	metams	\$23.00
	pusei metų	\$13.00
	vienam mėnesiui	\$3.50
Kitose JAV vietose:	Naujienos eina kasdien, išskyrant sekmadienius, leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
metams	Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
pusei metų		
	NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Venkime tendencingos kritikos

Alto pirmininkas Dr. Kazys Bobelis, metų eigoje parodęs frontininkams, kad Alto griauti jis neleis, Alto konferencijos metu sudarė kiekvienai organizacijai reikalingas pasiryžimo ir pasitikėjimo nuotaikas. Jis pakaksnojo per petį Alto rėmėjams organizacijoms, bet jis nevengė nurodyti ir tendencingos Alto kritikos. Jis nusiskundė Brooklyne leidžiamu pranciškonų Darbininku, kuris nukryps nuo savo ankstyvesnės, Alto rėmėjos linijos ir kiekviena proga tendencingai kritikavęs Alto veiklą ir jo vadovybę.

Visi žinome, kad nei Alto pirmininkas, nei kiti Alto vadovybės nariai kritikos nebijo. Kritika padeda, nuo klaidų apsaugo, daugiau jėgų sutraukia, organizaciją sustiprina. Joks visuomenės veikėjas neturėtų kritikos bijoti. Savo pranešime Altui Dr. Bobelis pasisakė prieš tendencingą kritiką. Dr. Bobelis žinojo, kad pokštinnikas Mažeika, išgalvojęs faktus, paruošė "memorandumą", kurį bandė išsprauti iš lietuviškos spaudos puslapių ir paskelbti lietuviškose radijo valandėlose. Apdairėsi laikraščiai netiksliai Mažeikos žinias tuojau išsiverpė ir jo "memorandumo" nedėjo. Keli laikraščiai, jų tarpe ir Naujienos, net nurodė Mažeikos platinamus netikslumus. Visą šitą reikalą žinojo ir sekė pats Dr. Bobelis. Altas paskelbė net pranešimą apie Mažeikos skelbiamą netiesą.

Tuo tarpu Darbininkas Mažeikos išgalvotus nebus dalykus paskelbė ir Alto kritikavo. Netenka stebėtis, kad Alto pirmininkas, informuodamas konferencijos dalyvius, pranešė savo įsitikinimą, kad Darbininkas nukrypo nuo savo ankstyvesnės Alto rėmėjos linijos.

Pasirodo, jog tai netiesybė. Darbininkas, pacitavęs iki šio meto tikslai Naujienose atspausdintą visą Dr. Bobelio pranešimą, šitaip paneigia Alto prezidento pareiktą mintį:

"Netiesa, kad Darbininkas "nukrypo nuo Alto remiančios linijos". Nuo tos linijos nenukrypo, o tik kritikavo tokius dabartinės Alto vadovybės veiksmus, kuriais Altas nukrypo nuo savo tiesioginio tikslų — kelti viešumon Lietuvos reikalą ir jį ginti". (Darbininkas, 1971 m. lapkričio 30 d., 3 psl.).

Jeigu netiesa, kad Darbininkas nukrypo nuo Alto rėmėjos linijos, tai visi turime džiaugtis. Gyvename laikotarpį, kuriame plinta konfuzija. Gal ta konfuzija lietuvių tautos priešo yra intensyviau sėjama, o gal lo-

KOMUNISTAI VERGŲ STOVYKLAS NEPAGERINO, BET "PATOBULINO"

Chicago Tribune šiomis dienomis gerai pasitarnavo komunistų reikalui, idedama į laisvą skyry (Voice of the People) kažkokio Andrew Jackson Hunter pasirašytą straipsnį "Kaip rusai reabilituoja savo nuteistuosius" (How Russians rehabilitate their convicts), kur staciai ir padanges iškeliamas treminių "geras gyvenimas" Sibiro vergų stovyklose!

Tenai nesą nei akmenis sienų, nei spygliuotų vielų aptvarų, nei ginkluotų sargybų. Tai esą bujojantys industrijos miestai, kur nuteistieji dirbą dirbtuvėse ir gyvena su savo šeimos apartmentuose. Jei nevedė, leidžiama apsisvesti. Žmonės esą darbo ir vaikams mokyklos, o vyrai gauna visišką apšvietimą (all education) ir technikinį apmokymą ir tą patį atlyginimą, kaip ir dirbantieji laisvėje. Bet kokio diskriminacija prieš bausmę atlikusį baudžiama. Žodžiu, Sibiro kacetuose esą taip gera, kad "daugelis atlikę savo bausmę prašo leisti ten pasilikti". Tą begėdišką melą ar tikrą raudonąjį humorą Chicago rusofilių "Vilnis" persipaudo apsilaižydamas.

Koks tas komunistų pataikūno išgirtas Sibiro "rojus", liudija šimtai lietuvių, sugrįžusių

po eilės metų "bausmę atlikus" su palūžusia sveikata, fiziniai sužaloti, kuriuos ir sugrįžusių diskriminacija tebeldi, nes daugumai neleidžiama grįžus apsigyventi ne tik buvusiuose savo namuose, bet net savo apylinkėse, valsčiuje ar apskrityje!

Pažėtis Sovietijoje nėra pasi-keitusi nuo carų laikų. Bet žiniai yra pasikeitę metodai. Išradingi enkavedistų pardymo, kankinimo ir baidymo, pagaliau nugalabijimo metodai per tuos 54 sovietinės sistemos metus yra net "šventosios Inkvizicijos" metodus toli palikę užpakalyje. Net siaubingieji egzėkucijos net rūsiai dabar pakeisti gra-žiais skambantiomis priemonėmis — "psichiatrinėmis ligoni-nėmis"!

Rusai turi tinkamą, savo charakterį nusakantį priežodį: "Nors tu ir naujame kailyje, bet tavo širdis tebėra senoji". Apie tą "senąją" rusų širdį vaizdžiai nupasakojo Cambridge Springs, Pa., atrasta Michalo Janiko kny-gelė "Dzieje Polakow na Sybe-rii" (Lenkų istorija Sibire), ku-rioje surašytos sukrečiančios is-torijos, kokias šimtai ir tūkstan-čiai lenkų ir lietuvių treminių bei kalinių Sibire kentė.

Kiekvienas karas su Maskva, vėliau sukilimai davė rusams

gėskai galvoti neprimokusieji mūsų "intelektualai" kon-fuziją sėja iš neapdairumo. Esame tikri, kad šia netiesa dar labiau pradžiugs pats Alto pirmininkas. Jis, ko gero, Darbininko redaktoriui net laiškutį parašys.

Visa tai gerai ir naudinga. Bet lieka neaiškus dar vienas dalykas. Netikslī informacija yra bloga informa-cija. Netiksliai ir melagingais faktais paremta infor-macija yra nenaudinga informacija. Jeigu tu netikslī informacija vis dėlto kartojama, tai ji jau tampa ten-dencinga informacija, kurios turime vengti. Negalima leisti, kad netiksliom ir tendencingom informacijom bū-tų skaldoma lietuvių vienybė ir kaltinami paskiri veikė-jai arba jų grupės.

Darbininko redaktorių, atitaisydamas netiesą apie laikraščio linijos keitimą, suformulavo net keturis pasi-teisinimo paragrafus. Pirmas, mūsų jau cituotas, yra pats svarbiausias. Jis pasako, kad lietuvių, jų tarpe ir Dr. Bobelis skaitę Darbininką, susidarė netiesingą vaiz-dą apie šį pranciškonų laikraštį. Antruoju paragrafu tu-rėtų eiti Antano Mažeikos išmislas, suklaidinęs net ir patį Darbininko redaktorių.

Bet Darbininko redaktorių pasirinko kitą kelią. Pa-ruošęs neprašytas, gal ir bereikalingas lietuvių kalbos pamokas, Darbininko redaktorių sako, kad jis ir atei-tieji kritiškai vertins tiek Alto, tiek ir kitų veiksmų bei asmenų atskirus veiksmus.

Esame tikri, kad savo vertinimams jis nenaudos čia minėtų mažeikiškų išmislių, bet visiems būtų buvę daug ramiau, jeigu jis tai būtų ir pasakęs.

galimybę Sibiro dykumas papil-dyti naujais vergais. Sibire atsi-dūrė Adomo Mickevičiaus drau-gai, filaretai ir filomatai (slap-tų Vilniaus universiteto studen-tų draugijų nariai), Tado Kos-tiūškos nuslopinto sukilimo 1831 ir 1863 metų sukilimų ir Mu-ravjovo Koriko tremtiniai.

Janiko knygutėje, kurią at-pasakojo Dziennik Związkowy skiltyje "Z Dina", plačiau apsa-kyta dalia 774 karininkų ir vals-tiečių, caro Nikolajaus I ištrem-tųjų. Tatai tik dalelytė 20,000 sukilėlių, ištremtų caro ukazu iš 1832 metų vasario 26 dienos. Dar 30,000 buv. kareivių sugrį-žusių iš Austrijos ir Prūsų ca-rui paskelbus amnestiją buvę tuojau įjungti į rusų kariume-nės pulkus ir išsiųsti į Sibiro gilumą. Rašoma, kad nėra ži-nių, kiek iš tų tremtinių gyvų pa-siekė Sibirą, bet žinoma, kad vi-suose rusų garnizonuose nuo Ura lo kalnų iki Kinijos pasienio bu-vo sutinkama rusų caro karei-vių šineliais apgretų buvusių Lietuvos-Lenkijos sukilėlių.

Tremtiniai ir baisesiausie Si-biro sąlygose ne visi sugniūzo. Apie 800 tokių tremtinių, kuni-gui Jonui Sierocinskui vadovau-jant, slapta susitarę apsirūpin-ti ginklais ir iš Omsko pasi-mušti iki Chivos ir Bucharos chanatų, kurie tuomet dar te-buvo pusiau laisvi. Atsiradęs išdavikas suokalbį išdavė ir vi-si suokalbinnikai bei su jais ka-bendra turėję, buvo areštuoti.

Po ilgo tardymo su enkavedis-tiškais kankinimais, rusiškais ka-riškais teismas ištare sprendi-mą, paskelbdamas, kad caras "gailestingai" mirties bausmę pakeitė "kūniška bausme" ir 15 metų katorgos, kurie tą kūnišką bausmę atlikus.

Teismo sprendimu bausmė bu-vo pradėta įvykdyti 1837 m. ko-vo 7 d.

Vienas išlikęs gyvas nubaust-ųjų Pranciškus Knoll rašo:

"...kun. kanauninkas Siero-cinskis nuteistas 6 tūkstančiams laz-dų... dr. Šokalskis ir Druzo-lowskis taip pat po 6 tūkstančių laz-dų... Podgorskis iš Galicijos, 80 metų amžiaus senelis, 5 tūk-s-tančių lazdu... Jie visi buvo mušami tomis maskvinėmis laz-domis, išskiriant Sokalskį (kurs gavęs 5,000 lazdu buvo kolegos daktaro išgelbėtas); aš gavau 3 tūkstančius lazdu..."

Podgorskis mirė gavęs 500 laz-dų. "Kadangi negavo mūškito skaičiaus, dėlto jau mirusį pa-guldė ant rogių ir ištiesė ant šiaudų. Du kareiviai tempė ro-ges, o kiti stovėdami iš abiejų pusių numirėlį kapojo taip, kad lazdu atlaužomis pramušė kūne skyles, per kurias žarnos buvo matomos... Speigas tą dieną sie-kė 32 laipsnius... į tokį speigą

Dr. Arthur Lane Pasadenoi, Kalifornijoje priima iš Mariner erdvė-laivio, kuris skrieja Marso orbitoje, slunčiamus signalus.

mus išginė. Mūsų pečiai buvo nuogi..."

Pranciškus Knoll, išsiųstas į Nerčinską, kur susitiko sukilimo pulkininką Petrą Visockį, kurs sužeistas buvo rusų paim-tas į nelaisvę.

"Per 5 metus jis buvo už kojos prikaltas prie tačkos". Sutikęs ir dr. Sokalskį, kurs 1847 me-tais "pamišęs protu" ir nusižu-dęs. Panašus likimas ištikęs daugelį kitų tremtinių.

Straipsnis baigiamas sakiniu: "Rytuose be permainų. Bolševikų revoliucija tik patobulino tortūrų ir masinio tautų žudy-mo metodus". jpr

Prieš naujus mokesčius naujiems automobiliams

Cook apskrities valdyba su-galvojo savo biudžeto deficitą iš-lyginti apdėti mokesčiais vi-sus naujus perkamus motorve-zimius — \$10 nuo automobilio, po \$15 nuo sunkvežimio ir po \$5 dol. nuo motociklo. Apskir-tis tikisi tuo būdu gauti \$10 mi-lijonų daugiau pajamų me-tams.

Prieš tą sumanymą pakėlė protestus Chicago Motorų Klubas ir motorvežimiu par-davėjų sąjunga, kurios pirmi-

ninkas pareiškė, kad "eilinis motoristas jau ir be to yra ne-bepakeliamai prislėgęs auto-mobilio pirkimo mokesčiais, specialiais mokesčiais gazoli-nui ir brangiais registracijos mokesčiais."

JAV kongresas gina savo teises

WASHINGTONAS. — Sena-to užsienio reikalų komitetas vienbalsiai priėmė įstatymą, ku-ris smarkiai suvaržo presiden-to teisę pradėti karą, siųsti į už-sienį kareivius, pasirašyti su-tartis. Jei staiga užpuolus pri-štui, prezidentas išskytų gintis ar išskytų apsaugoti amerikie-čių interesus užsienyje, jis vis vien per 30 dienų turėtų gauti kongreso pritarimą.

Kita šio įstatymo dalis drau-džia prezidentui siųsti be kon-greso pritarimo karinius pata-rėjus kitai šaliai, kurioje vyksta karo veiksmai. Šitokį įstaty-mą remia abiejų partijų sena-toriai, norėdami apsaugoti kon-stitucines kongreso teises.

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERLAIKIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietis išpūdziai, oku puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Piktaiškis ir intymų nuotykių aprašymas, palmis iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista, 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vy-tauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją, 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

KĖKSTŲ LEKSIS

MASILIAUSKINĖS

3 Didžioji atkalnė. Reikia pritūrėti arki-liaus, kad nepatraktų. Pro šią prašysčio-ja juodos Masiliausko vėlenų kupetos. Ir dideli turpinai tuojau, kai kalnas pasi-baigia. Juose ir sukastos tos vėlenos. Pakalniui įsibėgėję arkliai ilgai dar šveičia neraginant, tiesiu ir lygiu keliu. Trumpai subilda medinis tiltas. Vėl per kryžkelę, pro kryžių, pro Masiliauskie-nės sodybą. Tiesius posūdis dešinėn, ir Masiliausko ulyčia prasideda. Vagdarinė, laukas prie kelio, mūsų ulyčia. Riscia įlekiu į laidari.

Atvažiuoju su antruoju valkėčiu. Vėl Papūnis dumplekė iškelia ir atgal nustu-mia, viltikis paleidžia. Ir vėl jis kerta su vertekle ir verčia. Bagdonalė erzina mane, "ar jau išmuoka važiuotė" sako. Ji pati labai pravardni prie arklių, kaip vaiks. Vieną kartą buvova susimušusi, kad abu-du norėjo arti su plūgu. Ir man ji vis sako, kad aš neįgrebnu prie arklių. Zlas-tis ima, bet ką tu jai padarysi.

Staponkūtis Ignė švilpdamas pakalniui eina. Keliuku palei mūsų rava, tuojau už ribos. Iš savo žemės pareina. Jo žemė kaip L raidė, aplinkui mūsųą riečiasi. Stapon-kienės žemė. Papūnis pasakojo, kaip šau-kė ji kamarninkui, maldaujančiu balsu, kad jos žemelę jai paliktų. Ir paliko. Ga-

nyklos buvo po pat langais, ir jas primėra-vo mums. Paskui vėl nepatenkinta buvo, sakė, kad papirktas kamarninkas.

Prie pat mūsų ravo antai Staponkienės kiemas ir vargana trobelė. Labai maži langeliai, ir jų pačių kai kurie su skurliais užkaišioti. Gerojų pusę kiemas nemažas, ir keli slyvų medžiai ten auga, bet prasto-joje tai jau sąslyvynas. Daržas po lan-gais ir mėslos prie durų. Paplavas ir rinola pila ten pat prie slenkščio, angтарыje at-sistoję. Ir bėga viskas pakalniui. O mūsų milijonai. Ir smarvė. Už kelių žingsnių pakalnėje duobė, iš kurios geriamą van-denį semia. Su akmenimis aplinkui apdė-ta ta duobė, kad matytųsi jog tai šulinys. Vanduo pilnas visokių vabalų vabalėlių. Pelkės ten prasideda, turpinų žemė, tad ir šulinio vanduo vėlenomis atsiuoda. Kaip jie ir apsišėvi tokį gerti?

Esu buvęs ir viduje, Staponkienės trobelėje. Vieniame gale — trobos, o an-tarame — tvartai. Prastoji negrįsta, su du-bėla moline asla. Paršeliai po tą aslą bė-ginėjo, kai aš ten buvau. Po suolu prie pe-čiaus buvo jiems užtvertas gardas, bet bu-vo išlindę ir kartu su žmonėmis laisve naudojosi. Vis skubėjo, vis bėgo iš kėrtės į kėrtę, ir bebėgdami pačiame aslos vidu-ryje paterlijo.

Vienoje kėrtėje buvo lova, iš kažkokio medžio laužo sukalta, pilna skarmalų pri-versta.

Gerojoje troboje buvo šviesiau. Ir me-dines grindis ji turėjo, ir kažkokio šven-tojo aprūkęs paveikslas su vinimis prie

sienos prikaltas buvo, ir lova ten buvo dailiai apdengta.

Ignė nuėina pakalniui švilpdamas ir savo trobelėje pradingsta. O Papūnis štai jau ir baigė mėsus išversti. Nė nepastebė-jau, apie Staponkienės trobelę išgalvojė.

Vėl važiuoju namo į dumplekę įsė-dęs. Ignė išeina iš trobos, kažką neša. Pa-siveizi į mane, ir aš į jį pasiveiziui. Nieko siveizi antram nesakova, bet pažįstamu esava gerai. Geras yra Steponkūtis Ignė — pagalvoju aš. Į kalną važiuodamas gal-voju apie jį, ir jo motiną.

Staponkienė našlė, su dviem vaikais paturpynėje pamesta, be vyriškos globos. Viena vaikus užaugino. Kai mirė pati pa-prasčiausia. Bet gina savo teises kaip mo-kėdama. Kai antai vieną kartą karvė be-siveršiudama dvėsti pradėjo, ji gvalta šaukė savo kieme atsisitijusi. Visa gerkle šaukė. Tai buvo pats paprasčiausias mo-ters ginklas nelaimėje, vienintelis belikęs. Susėdai buvo susirinkę padėti, ir jie dabar žvalgėsi vienas į kitą, o sūnus Ignė tajiio motiną: "Mama, mama, nusėramink, na-vedžiuk komedijų".

Nesugebėjo Staponkienė ūkininkauti savo septynių hektarų žemelėje. Lengvas buvo gyvenimas, daug poilsio, mažai dar-bo, bet nedaug net turlo. Net nė laikrodžio jų trobelėje nėra. Gaidys laikrodį atstoja. Pakalniui jau darau. Bėgdama širvoji pakelia uodegą, pauodegis galingai išsi-pučia, ir kristi pradeda dideli kankolai. Paskui linkteli žemyn galvą ir nusiprunkš-čia.

Lengvian Staponkienei, kai Ignė di-desnis paaugo. Yra gospadorius. Geriau jiems dabar einasi. Bet be tėvo Ignė, į ką pasiveizėti neturi, nėra iš ko pasimokyti, tad Staponkienės trobelė nedaug tepasi-keitė. Tėviško pavyzdžio neturėdamas ne-gali toli pažengti. Tik darbo rankų jau daugiau yra.

Vėl tiltalis subilda, trumpai ir greitai. Dešinėje aštuonios arklių kojos pirmyn ir atgal mčtos, vienodai ir taisyklingai, o uodegos kaip švytuoklės daužo šonus. bimbaltus baidydamos. Mano akys šliaužia ravo sardžių, krūmais, medžių kamienais.

Juk buvo dar tokia Stasė Staponkalė, Ignės sesuo. Mirė jauna tebebudama. Džio-va mirė. Ir suprantama, kai tą sriutyną jų palangėje prisimeni, ir negrįsta trobą su paršeliais.

Per "1920" man akys prabraukia. Ant kryžiaus kamieno tas skaičius įrašytas. Daug žmonių tais metais mirė. Su jais kar-tu mirė ir mūsų Mama. Vasara buvo, lie-pos mėnuo.

Ignė yra pravardnus. Kai dar maži te-bebuvo, jis viską geriau už kitus vaikus padarydavo. Jis viską mokojo. Ir švilpau-ti mokojo mandriai, su visokiais ištralia-liavimais. Ir dabar tebe moka. O kokia vinkli jo ranka!

Staigus posūkis dešinėn. Akys persike-lia ant Masiliausko sodybos. Pačiame priekyje — žardienos atkalnė su buvusio jaujo pamatais.

Einame vieną kartą visi per Božius. Ar ne Zaburskio šuo loti pradėjo. Aš paėmiau

akmenį. Šuo gudrus — supranta ką daryti žadu. Tolyn pabėgėja, o loti nenustoja. Metu akmenį, bet akmuo nė iš tolo šuns nesiekia. Tada Ignė paima akmenuką, mažą tokį, ir paleidžia. Kaip kirviu nu-kerta skalijimą. Tik paspaudžia šuo uo-degą ir kaukdamas nubėga.

Į Božius tas kelias štai, sodkelis. Pro koplytelę dešinėn jis suka. Aš drožiu tie-siai mūsų sodybą. Kaip greitai pralėkia Masiliausko ulyčią ir Vagdarinę!

O šilta -kokia šiandien. Ir žaliūkės antai ant kranto išlipusios šildosi. Pliumpt! pliumpt! — šoka į vandenį mane atvažiuo-jant pamačiusios. Už prūdą sužėdęs apluo-kas. Visur žaliuoja, visur pilna šilimos. Jau ateinančią savaitę šieną pianti pradė-sime.

Pravardnus yra Ignė. Ir šieną pianti jis jau moka. Ir pats dalį išsitina.

Į kalną per akmenis važiuoju. Žings-niais, nebe riscia. Akys šliaužia per tvo-rą, per įevos kamieną. Už tvoros — dar-žas, paskui — aplukas, toliau — graži Masiliausko sodyba.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBĘ

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečią, ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7863

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HElock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį, 1-7 val.,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštadienį, tiksliai susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadienį, uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį ir penktadienį nuo 3 iki
7 val. popietį. Ketvirtadienį ir šeštadi-
enį nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečiądieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiądieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečią-
dienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi-
enį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HElock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195

Pirmia ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonais GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatų - Protezų, Med. Bap-
dazai. Speciali pagalba kojom:
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-11
1850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

VYTAUTO DIDŽIOJO ŠAULIAI VEIKIA

1971 m. lapkričio 28 d. Vyčių
salėje, Chicagoje, buvo susirin-
kę aptarti savo organizacinius
reikalus Vytauto D. kuopos šau-
liai.

Susirinkimą atidarė ir jam
vadovavo pirm. V. Išganaitis.
Susirinkimo prezidiumą su-
darė: pirminink. V. Išganaitis,
garb. šauliai — O. Vyšniauskie-
nė, A. Valatkevičius ir S. Radzvi-
cas, G. T. pirm. A. Budreckas ir
sekr. J. Petrauskas.

Pirm. V. Išganaitis įteikė š.
Z. ordiną E. Genčiūvienei ir š.
Z. medali M. Vaitkutei. "Geram
šauliui" sidabrinių ženklą — V.
Brazui ir bronzinį ženklą — V.
Bilaitiui, o taip pat įteikė pa-
žymėjimus kitiems šauliams už
gerą šaudymą. Žymėjimus įtei-
kiant taip pat dalyvavo ir rinkt.
pirm. P. Tomkus.

Š. S. garb. pirm. R. Skipitis
savo žodyje prisiminė tų asme-
nų pavardes, kurie padėjo jo
parašytas knygas išplatinti.

A. Budreckas aiškino apie
drausmę:
Drausmė arba dar kitaip va-
dinama disciplina yra laikyma-
sis nustatytos tvarkos. Ji žmo-
gų ugdo būti drausmingu. Būti
drausmingu, reiškia būti klus-
niu, pareigingu, kukliu, manda-
giu ir t. t.

Be vidinės drausmės yra dar
ir išorinė drausmė. Šaulių uni-
forma yra šaulių išorinė draus-
mės pažymys. Uniforma dar la-
biau subordinuoja šaulius būti
vieningais, klusniais, manda-

giams, tai yra būti pareigingais
ir drausmingais. Šaulys, dėvis
uniformą, privalo užsilaikyti ir
būti ne tik vidiniui, bet ir išori-
niai drausmingas. Pati unifor-
ma dėvėtoją pareigoja būti
tvarkingu ir nesielgti vulgariš-
kai...

Taigi uniforma ne tik dabina,
bet ir drausmina.
LŠST statuto 40 straipsnis
šauliams primena, kad šauliai
įsigyja uniformą, ženklą ir t. t.,
o 66 str. nurodo, kad šauliai,
LŠST CV nutarimu gali būti
baudžiami: 1. uždraudimu dė-
vėti tam tikram laikui unifor-
mą, ženklą ir t. t. Statutas aiš-
kiai pasako, kad šauliai įsigyja
uniformą ir gali būti baudžiami
už padarytus nusikaltimus
draudžiant ją dėvėti.

Šaulišką drausmę įpareigo-
ja šauli sąžiningai eiti ne tik
šaulio, bet ir visos lietuvių pa-
reigos.
Pagal einamas pareigas LŠST
organizacijos šauliai vieni ki-
tiems yra vyresnieji ir jaunes-
nieji. Jaunesnieji šauliai visad
gerbia vyresnius ir pirmieji
juos sveikina.

Šauliai žino, kad iš jų elgesio
ir darbų sprendžiama apie visą
šaulių Sąjungą ir net apie Lie-
tuvų tautą ir valstybę. Todėl
šauliai yra drausmingi, sugyve-
na tarpusavy, siekia vienybės
tautiečių tarpe, klusnūs vadovy-
bei, mandagūs vyresniems ir
moterims, tėvams, jaunesniems
ir broliški lygiesiems.

Šauliai savo pareigas atlieka
sąžiningai, tėti duotąjį žodį, yra
punktualūs ir blaivūs. Jie už-
stoja silpnuosius ir skriaudžia-
muosius, o taip pat pavojuje
gelbsti. Su kiekvienu asmeniu
šauliai elgiasi pagarbiai ir man-
dagiai.

Būti gera ir idealu, kad kiek-
vienas šaulys dėvėtų uniformą,
nes tai yra šaulių išorinė draus-
mės ir vienybės pažymys (LŠST
statuto 78 Str. tai nurodo).
Šaulių uniformos yra dėvimos
ne tik įvairiuose paraduose, ei-
senose, tautos, valstybės ir šau-
lių šventėse, bet ir taip pat įvai-
riuose šaulių renginiuose pa-
rengimuose, sueigose, šaulių lai-
dotuvėse ir t. t.

Šauliai dėvėdami uniformą
viešai parodo savo organizacijos
drausmę, vienybę ir ištikimybę
siekiamiems idealams, pirmoje
eilėje — Nepriklausomai Lietu-
vai...

Sesės ir broliai šauliai!
Pastebėjus visus iki vieno bū-
ti uniformuoti.
Po to paskaitė iš savo kūry-
bos apie šaulių drausmę ir el-
gesį.
Meno vadovas J. Petrauskas
pranešė, kad yra numatyta pa-
statyti komediją, kuri dar nėra
mačiusi teatro rampos šviesų.
S. Cecevičienė vadovaujant
ir sesių šaulių pastangomis bu-
vo parengtos vaishės, kurios praė-
jo pakilioje nuotakoje. Al Bud

reigė — Nepriklausomai Lietu-
vai...

Šauliai žino, kad iš jų elgesio
ir darbų sprendžiama apie visą
šaulių Sąjungą ir net apie Lie-
tuvų tautą ir valstybę. Todėl
šauliai yra drausmingi, sugyve-
na tarpusavy, siekia vienybės
tautiečių tarpe, klusnūs vadovy-
bei, mandagūs vyresniems ir
moterims, tėvams, jaunesniems
ir broliški lygiesiems.

Šauliai savo pareigas atlieka
sąžiningai, tėti duotąjį žodį, yra
punktualūs ir blaivūs. Jie už-
stoja silpnuosius ir skriaudžia-
muosius, o taip pat pavojuje
gelbsti. Su kiekvienu asmeniu
šauliai elgiasi pagarbiai ir man-
dagiai.

Būti gera ir idealu, kad kiek-
vienas šaulys dėvėtų uniformą,
nes tai yra šaulių išorinė draus-
mės ir vienybės pažymys (LŠST
statuto 78 Str. tai nurodo).
Šaulių uniformos yra dėvimos
ne tik įvairiuose paraduose, ei-
senose, tautos, valstybės ir šau-
lių šventėse, bet ir taip pat įvai-
riuose šaulių renginiuose pa-
rengimuose, sueigose, šaulių lai-
dotuvėse ir t. t.

Šauliai dėvėdami uniformą
viešai parodo savo organizacijos
drausmę, vienybę ir ištikimybę
siekiamiems idealams, pirmoje
eilėje — Nepriklausomai Lietu-
vai...

Lietuvos Kariuomenės atkūrimo ir Simo Kudirkos metinių minėjimas

Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės atkūrimo (lapkri-
čio 23) ir mūsų tautos kanki-
nio Simo Kudirkos žygio į
laisvę metinių sukakčių minė-
jimas Chicagoje buvo iškil-
mingas. Žmonės netilpo nei
koplyčioje nei Jaunimo Cent-
ro didžiojoje salėje. Susirin-
kusieji reikė giliai užuojautą
okupanto kalėjime kęncian-
čiam tautos didvyriui Simui
Kudirkai. Visi dalyviai griaus-
mingu plojimu įgaliojo minė-
jimo organizatorius pasiųsti
rezoliuciją JAV prezidentui R.
Nixonui ryšium su grąžinimu
Lietuvai nepriklausomybės, o
Simui Kudirkai — laisvės! Nu-
tarta kreiptis į Chicago's bur-
mistą R. Daley, sen. R. Percy
ir kitus atsakingus politikus,
kad Lietuvių apgyventą Mar-
quette parko 69-tąją gatvę pa-
vodintų Simo Kudirkos vardu.

Ši minėjimą organizavo
LVS Ramovė ir Altos Chicago's
skyriai. Jis įvyko lapkričio
21 dieną Jaunimo centro kop-
lyčioje ir salėje.

Religinė minėjimo dalis
koplyčioje
Mišias atlaikė ir pamokslą
pasakė kun. J. Borevičius, J. S.
Giedojas G. Mažeikienė ir M.
Morkienė, vargonavo — muz.
M. Motekaitis. Mišių auką ne-
šė birutė V. Kulikauskienė
ir ramovėnės A. Švitra. Pa-
maldas baigus sugiedotas Lie-
tuvos himnas.

Iškilmės prie paminklo
žuvusiems už Lietuvos laisvę
Aukurą uždegė gen. prof. St.
Dirmantas, LVS Ramovė c. v.
pirm. Jam asistavo dvi birutės.
Pulk. K. Dabulevičius, LVS.
C. V. vicp. pareiškė: "Jei
lietuvių tauta yra pavergta, tai
ne jos kaltė, tai didžiųjų pa-
saulio galiųjų nedorų sandė-
rių kaltė! Nėra tautų per ma-
žų kovoti už savo laisvę, —
yra tik nenorinčių ir nesuge-
bančių. Jei lietuvių tauta ir
ateity turės tokių dvasios ga-
liųjų — kovotojų kaip buvo
Lietuvos Nepriklausomybės ka-
rų savanoriai, partizanai, miš-
ko broliai ir šiandieninis Simas
Kudirka, tai lietuvių tauta,
anksčiau ar vėliau, laisvę iš-
sikovos!"

Kalba buvo palydėta daly-
vių ilgu plojimu. Į iškilmes
įsijungė ir A. Legiono Dariaus
— Girėno 217 postas, kuris
paleido salvę šūvių.
Visiems giedant Marija, Ma-
rija, vainikus ir gėles prie pa-
minklo padėjo Lietuvos sava-
nuokai — kūrėjų sąjunga. (P.
Balzarsas, asistavo S. Statkevi-
čienė ir L. Dainauskienė) LVS.
Ramovė ir L. D. Kunigaikštie-
nės Birutės dr. ja (A. Juskevi-
čius ir M. Babickienė, skyrių
pirmininkai, asistavo V. Kulikauskienė), Chicago's Lietuvių
Taryba (P. Kilius, asistavo —
Pr. Pakalkienė ir V. Kriauče-
liūnaitė), Chicago's šauliai —
J. Išganaitis, St. Cecevičienė ir
K. Bražienė.

Itin įspūdingas momentas
buvo, kai trys mažamečiai vai-
kučiai: R. Variakojytė, R. Bag-
donas ir A. Narbutis atžygiavo
prie paminklo, nulenkę gal-
veles tautos laisvės kovotojų
garbei ir padėjo gėlių kovokštę.
Trumpą kalbą pasakė ir Da-
rius — Girėno posto atstovas.
Iškilmes pravedė P. Sešta-
kauskas.

Akademinė dalis
A. Juskevičius, KLS Ramo-
vė skr. pirmininkas ir šventės
organizatorius, pasveikino su-
sirinčiusius ir pasakė trumpą
įvadinę kalbą. Jis aptarė lais-
vės principą ir visiems priminė
taurus lietuvių šventą pa-
reigą pavergtai tėvynei Lietu-
vai. Jis sudarė garbės komite-
lį pakviesdamas visuomenės
atstovus, organizacijų delega-

tus, L. Genr. Garbės konsulą, J.
Daužvardienę ir vyskupą V.
Brizgį. Išskyrus J. Daužvardie-
nį, kuri nedalyvavo šventėje,
visi kiti kvietieji užėmė vie-
tas už garbės stalo.
Organizacijų atstovai išri-
kiavo savo vėliavas scenoje.
Scena buvo meniškai išpuošta:
scenos centrą puošė didžiulė
vytis, greta buvo pastatyti por-
tretai pirmojo žuvusio kareivio
— Lukšio ir didvyrio S.
Kudirkos. Jų portretus puošė
juostų, audinių raštai. Visa
scena spindėjo šiltų spalvų
šviesoje. Salės priešakinės vie-
tos užėmė moterys ir mergi-
nos, pasipuošusios tautiniais
rūbais.

Giedant Lietuvos ir Ameri-
kos himnus vadovavo sol. G.
Mažeikienė. Kun. A. Stašys su-
kalbėjo įvokiamą. Pagrindi-
nę kalbą pasakė dr. K. Bobelis,
ALTos pirm. Jautriai kalbėjo
apie pavergtą, kęnciančią tau-
tą bei Simo Kudirkos nenuga-
limą laisvės troškimą. Užtik-
rino, kad jokia klasta nenus-
lopins tautos laisvės troškimo.
Lietuvių tauta ir vėl bus lais-
va visų lietuvių dvasios ryžto
ir pastangų dėka. Iškilė S.
Kudirkos vaidmenį pavergtos
tautos kovojė už laisvę. Akcen-
tavo, kad S. Kudirka atėjo pa-
žadinti išeivijos tautinę sąmo-
nę, visus sujungti, suburti į
kovą už tautos laisvę!

Dr. K. Bobelio kalba buvo
kelis kartus pertraukta ilgų
plojimų ir palydėta tokių pat
ilgu ir skardžiu plojimu.
Vyskupas V. Brizgys kvietė
visus jungtis ir drauge kovoti
prieš okupantą. Siūlė priimti
rezoliuciją ir pasiųsti JAV pre-
zidentui R. Nixonui, prašant
tarpininkavimo Lietuvai at-
gauti nepriklausomybę, o S.
Kudirkai laisvę. Vyskupui bai-
gus kalbėti buvo iškviesta stu-
dentė Jūratė Jakštytė, kuri
perskaitė jau parašytą rezolu-
ciją JAV prezidentui. Čia pat
buvo padarytas nutarimas da-
ryti žygius, kreipiantis į po-
litikus, miesto burmistą ir
kitus pareigūnus, kad Marquet-
te parko 69-oji gatvė būtų pa-
vadinta Simo Kudirkos vardu.

Akademinė dalis buvo už-
baigta malda. Ją sukalbėjo
kun. A. Trakis.
Į minėjimą garbingai įsijun-
gė ir senoji lietuvių karta. Jos
atstovai K. Deveikis, lydimas
naujosios ateivės Al. Bruskie-
nės, į seną atnešė špagą besi-
likviduojančios Lietuvių kareiv-
ių draugystės Cicerioje. Pers-
kaitęs dovanojimo aktą, spa-
gą įteikė ALTos pirmininkui
dr. K. Bobeliui, kaip Lietuvos
laisvės kovos simbolį. Dr. K.
Bobelis dovaną priėmė ir
pažadėjo ją garbingai saugoti
bei perduoti būsimai nepri-
klausomai Lietuvai.

Ši giliaprasmė staigmena vi-
sų buvo suprasta ir jautriai
priimta ir kaip kartų artumo
simbolis.
Baigdama aprašymą, noriu
pastebėti, kad programa buvo
nenuostabi, nepaskandinta žo-
džių jūroje. Ji buvo trumpa,
turininga, skambanti laisvės
šūkiais, persunkta kovos ryžto
dvasia. Programą pravedė A.
Juskevičius.

Mening programos dalį atli-
ko Lietuvių operos vyrų cho-
ras, vadovaujamas muz. Gečo.
Padainavo dienos temai tin-
kamas dainas. Akompanavo
muz. M. Motekaitis. Choras iš-
tikrųjų pademonstravo ne tik
aukštą dainos kultūros lygį,
bet kas svarbu — savo patrio-
tines nuotaikas! Dalyviai cho-
ristams nuosirdžiai dėkojo:
ilgai, ilgai plojo...

A. Beržienė

SKAITYK "NAUJIENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoms
gražiausias gėles ir vainikus ant-
gių papuošimui ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS J. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MASIENA
(IR NAKT)
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1150-1139

STEP. C. LACK IR SŪNŲ
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

Operetės premjeros laukiant

Neseniai buvusioje Antrajame Teatro festivalyje eikagiečius labai pradijūgino Al-girdo Landsbergio "Paskutinis piknikas", kurio sėkmingą premjerą pristatė Los Angeles Dramos sambūris. Ši savaitga-lji — vėl, nauja premjera, ši kartą nauja trijų veiksmų ope-retė, kurios muziką sukūrė B. Budriūnas, o libretą — A. Kairys. Ateinančių metų pa-vasarį Čikagos lietuvių opera-šlato premjerą "Jūratė ir Kas-tytė". Kas sakė, kad iševijos kultūrinis pajėgumas nyksta?

Dainavos ansambliis, šven-damas savo 25 metų sukaktį, šią premjerą užsakė, o auto-riai sukūrė žodžius ir muziką šiai neeilinei šventei. Jau pats operetės pavadinimas "Sidab-rinė diena" visiškai derinasi

su sukakties progos. A. Kai-rys pasakojo, kad šią linksmą pjesę buvo parašęs teatrui ir tik vėliau ją pakeitė ir kartu su kompozitorium pritaikė operetės reikalavimams. Veiks-mas vyksta pačiose moder-niose dienose — šiandien.

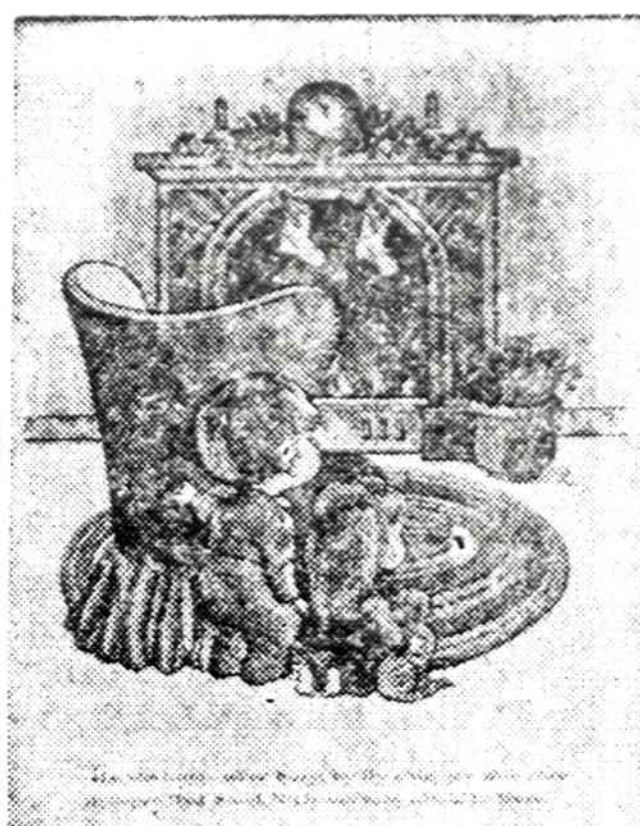
Veikėjų tarpe "Sidabrinėje dienoje" matome taip dažnai Čikagoje ir kitose lietuvių ko-lonijose sutinkamą tipą "žymų visuomenės veikėją", kurs pirmininkauja "daugeliui or-ganizacijų". Beveikjaudamas jis sutinka įvairių intrigu, pa-vydo, priekaištų. Veiksmą pa-gyvena tas, kad jo vienturtė dukrelė draugauja su pagrin-dinio konkurento sūnumi. Ar nemažai rūpesčių sukelia ir gyvenime įvairios mūsų vai-kių draugystės su kitos tautos, rasės ar šiaip nemėgiamų žmo-nių vaikais?

Žymūs veikėjas veikale bus A. Grigas — Igno Jovaro vaid-meniję. Jo žmona — D. Ku-čienienė, o duklė Sigutė — M. Momkienė. Jovaro konkuren-tas Leonas Vilimas, bus stori-balsis V. Radys, Jo žmona — R. Mastienė ir sūnus A. Gela-tius. Gan svarbų vaidmenį tu-rės "aktorė, jaunystės meilė" — J. Šalnienė ir nesenas gydy-tojas — J. Saurimas.

Ši veikala režisuoją patyrusi aktorė ir režisierė Zita Keva-laitė — Visockienė. A. P.

Dėl Kipro Bielino palikimo premijos

Prieš kurį laiką mūsų spau-doje buvo pranešta, kad Kip-ras Bielinis yra palikęs 3.000 dolerių premiją už mokslinę ar beletristinė formą parašytą

Viena populiariausių kaledinių pasveikinimų tema yra (kūrėjas) "Naktis prieš Kalėdas" ir dešinėje "Taika žemėje".

TRUMPAI

veikalą, apie rusų bolševikų ir vokiečių okupuotoje Lietuvoje vykdytus teroristinius veiks-mus ir genocidą.

1972 metų pradžioje bus su-daryta komisija pasiūlytiems veikalams įvertinti ir premi-ją paskirti. Jei kas dar premi-jos reikalui interesusotųsi, tai su pasiūlymais prašome kreip-tis į Kipro Bielinio testamentą vykdytoją šiuo adresu: Pijus Venclova, 6324 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

"Vandalai" apšaudė plentė automobilius

Indianos plentų patruliai suėmė du vaikėzus 13 ir 11 metų amžiaus, kurie praeitą pirmadienį Indianos plente ties Willow Creek Road netoli Portage iš stiprių šautuvų apšau-dė plentą važiuojančius automobilius, pataikydami į penkis automobilius, važiuavusius po 70 mylių per valandą greičiu. Laimei nieko nesužeidė.

"Vandalus" suėmus policija pas juos rado šešis stiprios jėgos šautuvus, kiek amunicijos ir 874 pinigų, kuriuos jie-du pagrobė apiplėsdami Por-tage krautuvę.

Rado šautuvų sandėlį

Wentworth distrikto poli-ci-ja su varantais padariusi kratą apartamente 1149 E. 67th Street, Chicagoje, konfiskavo 21 šau-tuvą ir 125 svarus marijuanas, kuri įvertinta apie 25.000 dole-rių. Suimti du to apartamento gyventojai Herper 27 metų ir Miss Simmons 21 metų am-žiaus. Devyniolika tų šautuvų buvo stipraus pajėgumo kara-binai kai kurie aprūpinti pasa-lūnų šaudymui teleskopais, vie-nas nutrupintas, plėšikų mė-giamas šautuvas ir vienas .38 revolveris. Marijuana buvo su-dėta penkiose plastikinėse dė-žėse.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

"NAUJIENAS" SKAITO VISI SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIO-NALAI, DVASININKAI, VALS-TYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

OPERETĖ

"SIDABRINĖ DIENA"

su simfoniniu orkestru. Daina-vos ansamblio statoma šeštadi-nį, gruodžio 11 d., 8 val. vak., ir sekmadienį, gruodžio 12 d., 2:30 val. po pietų Marijos aukšt. Mokyklos Auditorijoje.

Bilietai: po \$8, \$7, \$6, \$5, \$4, \$3 ir abu pastatymus gaunami "Marginiuose", 2511 W. 69th St. Tel. PR 8-4585.

Toliau gyvenantieji bilietus gali įsigyti paštu, pasiuote čeki, arba Money orderi, nurodant dieną ir kainą, šiuo adresu, "Dainava", 7217 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60629.

— *Gautomis patikimomis* ži-niomis iš New Korko, ilgame-tis VLIKo darbuotojas ir VLI-Ko vicepirmininkas teisininkas Dr. Bronius Nemickas iš VLI-Ko atsistatydino. Jis buvo Tau-tinės Sąjungos atstovas. Ta-čiau jis paliko Lietuvos Lais-vės Komiteto nariu, kurio pir-mininkas yra Vaclovas Sidzi-kauskas.

— *Valentino Gustainio*, bu-vusio Lietuvoje Eltos direkto-rius, Lietuvos Aido redakto-rius, spaudos atstovu Varšu-voje ir kitose pareigose, iška-lėjusio Sibire daugelį metų, mirusio šiais metais okupuotoj Lietuvoje, paminėjimas įvyko vadinamoje Tautinių namų pa-stogėje š. m. gruodžio 5 d. Pa-skaitą skaitė Mėrys Valiukė-nas ir velionio laiškus bei pri-siųstą savo laiku iš okup. Lie-tuvos magnetofoninę juostą perdavė Kazys Kasakaitis, se-nas velionio draugas.

— *Lietuvių Fondo Tarybos* posėdis įvyks šeštadienį gruodžio 11 dieną, 4 val. p. p., LF būstinėje — 2422 West Mar-quette Road, Chicagoje.

— *Paul Priedes* ir jo žmona, gyv. Brighton Parko apylinkė-jė, gavo gražią ir prasmingą kalėdinę dovaną — metinę Naujienų prenumeratą iš duk-terės Violetos, gyv. Chicago's Šiaurės vakarų priemiestyje.

— *Lietuvos Dukterų* D-jos narių grupė su pirm. Emilija Keliene aplankė Kankakee ir Manteno ligoninėse esančius lietuvius, nuveždamos jiems kalėdines dovanas ir ieškodama be globos esančių tautie-čių.

— *Robert Stankus*, Gage Parko aukšt. mokyklos futbolo komandos dalyvis, rekomen-duotas geriausio tos komandos žaidėjo atžymėjimui. Tokį pat atžymėjimą gavo Edward Bo-ruta iš La Salle mokyklos ir Gerald Skizas iš St. Laurence Pažymėjimai įteikti specialia-me bankete, kuriame dalyva-vo 84 rinktiniai žaidėjai, ko-mandų treneriai ir vadovai.

— *Pranas Rumša* išrinktas Brighton Parko lietuvių namų savininkų draugijos pirminin-ku. B. Paliulionis — vicepir-m. P. Šulas — sekr. K. Marcinkus — izd. A. Marmā — parengi-mams.

— *Lawrence Bobbin* ir jo šeima, gyv. Arlington Heights, Ill. sveikindami savo tėvą ir uošvį Joseph K. Bobbin, gyv. Brighton Parko apylinkėje, kartu pasiuntė ir kalėdinę do-vaną — Naujienų prenumera-tą. Laikraštis jam bus siunti-nėjamas kiekvieną dieną nuo sekančių metų pradžios.

— *Dr. Vanda Sruogienė*, is-torijos mokyklų profesorė, gruodžio 12 d., sekmadienį Balze-ko lietuvių kultūros muzieju-jė skaitys viešą paskaitą, kuri bus iliustruojama skaidrėmis. Visi lietuviai kviečiami atsilan-kyti. Įėjimas laisvas.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

AUTOMATIC SCREW MACHINE SET-UP AND OPERATOR

NEW BRITAIN

Experience necessary.

Excellent benefits.

CHICAGO FAUCET CO.

2100 So. NUCLEAR DR.

DES PLAINES, ILL.

PHONE — 296-3315

— *Amerikos Lietuvių Tary-bos* paruoštą petiją, ku-rioje išreiškiamas protestas dėl Lietuvos okupacijos, reli-gijos persekiojimo ir Simo Ku-dirkos nuteisimo, uoliai pla-tina ir renka parašus LDK Bi-utės draugijos narės. Į peti-cijos propagavimo ir parašų rinkimo darbus įsijungė Mar-gutis radijo ir kitos organiza-cijos bei pavieniai asmenys. Peticija su parašais bus įteikta prez. Nixonui, prieš-jam išvykstant į Sov. Sąjunga. Peticijos blankai yra gaunami Alto raštinėje, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629 kasdien nuo 8:30 val. ryto iki 4 val. popiet, šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Tel. 778 - 6900 arba 778 - 6901.

— *Grandies Ansamblio* gruodžio 11 d. Illinois universiteto Urbanijoje įvairių tautybių pa-sirodymuose atliks liet. taut. šo-kių programą.

— *John C. Bogwill*, gyv. Brighton Parko apylinkėje, Naujienų skaitytojas ir rėmė-jas, kartu su kalėdiniais svei-kinimais savo geram draugui J. Mukenwicz, gyv. Marquette Parko apylinkėje, siunčia taip pat dovaną — metinę Naujie-nų prenumeratą.

— *Illinois gubernatorius* Ri-chard Ogilvie planuoja nuvež-ti žymiai daugiau moterų ir re-spublikonų konvenciją, kad kiekviename komitete būtų il-linois atstovai. Nacionalinis komitetas leidžia kiekvienai valstijai išrinkti po vieną moterį ir vieną vyrą į kiekvie-ną komitetą. Illinois, nepa-rinkdamas moterų, jau nusto-jo vietų keliuose komitetuose.

Havajietis Ronald Au tapo visos Ame-rikos Jaycees organizacijos, kurioje yra 325,000 jaunų biznierių ir pro-fesionalų, prezidentu.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAI DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE SI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

PARDUODAMA 2 AUKŠTŲ MČRINIS
NAMAS ant platus sklypo.
4216 So. CAMPBELL.
Tel. 927-7043

SAVI NAMAI NESALA

DIDELIS TURTAS — \$17,000 nuo-mos i metus iš atskirų butų su bal-dais. Jaukūs 2 aukštų mūro namai, arti Archer buso. Automatinė alyvos šiluma. Galima pirkti už \$46,000.
2 BUTŲ GRAŽUS MŪRAS. Beveik kaip naujas. Aluminis langai, Iren-gtas šiltas beismantas. Naujas garažas. Blokas nuo parko. \$38,500.
3 BUTŲ 1½ AUKSTO MŪRAS. Ga-zu šildymas. Geros pajamos. Gražūs butai. Garažas. Arti ofiso. \$34,000.
6 KAMBARIŲ MŪRAS. Kabinėtų virtuvė. Moderni vonia. Naujas gazu šildymas. Garažas. Arti mūš. — \$19,000.
9 KAMBARIŲ modernus bungalow. Liuksusinė vonia, kabinėtų virtuvė. Pilnai įrengtas beismantas. Židiny-s. Šildymas gazu. Nauji kilimai. 2 auto-garažas. Marquette Parke. \$28,000.
4 BUTŲ gražus mūras ir 4 auto mūro garažas. Naujas gazo šildymas Aluminis langai. Prie Maria High — \$42,700.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 4 MČRINIS, skiepas ir pasto-gė, centrinis šildymas, garažas, Brigh-ton Parke.
2 PO 5 MEDINIS ir šalia tuščias sklypas. 41-ma ir Campbell.
PŪRUS BUNGALOW. Įrengtas skiepas, garažas. Tuoj galima užim-ti. 7742 prie California Ave.
MAISTO KRAUTUVĖ ir 2 butai Brighton Parke.
3 BUTAI ir bižio patalpa Mar-quette Parke.
VALGYKLA su namu ir visais tren-gimais. Jukli vieta.

ŠIMAITIS REALTY

2951 WEST 63 STREET
436-7878

APYNAUJIS 2-ju butų gražus mūr., po 3 mieg., alumin. langai, karštu vandeniu šiluma gazu. 2-ju autom. gara-žas. Gražioje vietoje prie parko. — \$49,500.

6 KAMB. MŪR., moderni virtuvė ir vonia, alum. langai, karštu vandeniu šild. gazu. Marquette Parke. \$21,500.
APYNAUJIS 1½ aukšto mūr., alum. langai, šiluma gazu, įrengtas rūsys. 2-ju autom. garažas. Marquette Par-ke. \$36,500.
GRAŽUS 4 BUTŲ mūr., alum. lan-gai, karštu vandeniu šild. gazu, mo-dernios vonios. MŪR. garažas. Mar-quette Parke. \$52,000.
VIRŠ 50 PŪDU pločio, gražus kam-pinis sklypas. 2-ju butų namui. Oak-lawn. Teiraukitės.
LABAI GERAS 10 butų mūras, 2 automobilii mūro garažas, Marquette Parke. — Tik \$88,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus vė-sų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning i naujus ir senus na-mus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atlie-kamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turu leidimus dirbti mieste ir užmieste.

DOMAS ZUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775

(Currency Exchange įstaiga)
Pigu automobilių draudimai.

NAUJIENAS

Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir prepes mūzine tikrai per
NAUJIENAS

SLA 63-čios (Roselando) kuopos

narių susirinkimas įvyks šeštadienį, lapkričio 11 dieną, 2:00 val. po pietų Visų šventų parapijos salėje, esančioje 10809 South State Street.

Visi nariai prašomi atsinešti savo mokesčių knygučes, nes bus Pildomosios Tarybos nominacijos.

Kuopos Valdyba

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME LOANS INSURED SAVINGS

Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention
4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4,00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiū-site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608